بازار دیجیتال
گروه دیجیتال ۵۲۱۸۹۴۵۹ digital@den.ir
دنیای اقتصاد
شنبه
۳۰ دی ۱۴۰۲
سال ۲۲ . شماره ۵۹۲۹
DONYA-E-EQTESAD.COM

ترافیک اینترنت ماهواره‌ای استارلینک در ایران صفر است!

سیتنا: با وجود انتشار برخی اخبار و گزارش‌های غیررسمی مبنی بر وجود حداقل هزار دستگاه فعال استارلینک در ایران، گزارش اخیر «کلودفلر» ترافیک این اینترنت ماهواره‌ای در ایران را صفر نشان داده است. در بخشی از گزارش سالانه کیفیت اینترنت در جهان که توسط شرکت «کلودفلر» منتشر شد، اشاره شده است که استارلینک هنوز فعالیت خود را در ایران آغاز نکرده و ترافیک این اینترنت ماهواره‌ای در ایران صفر است.

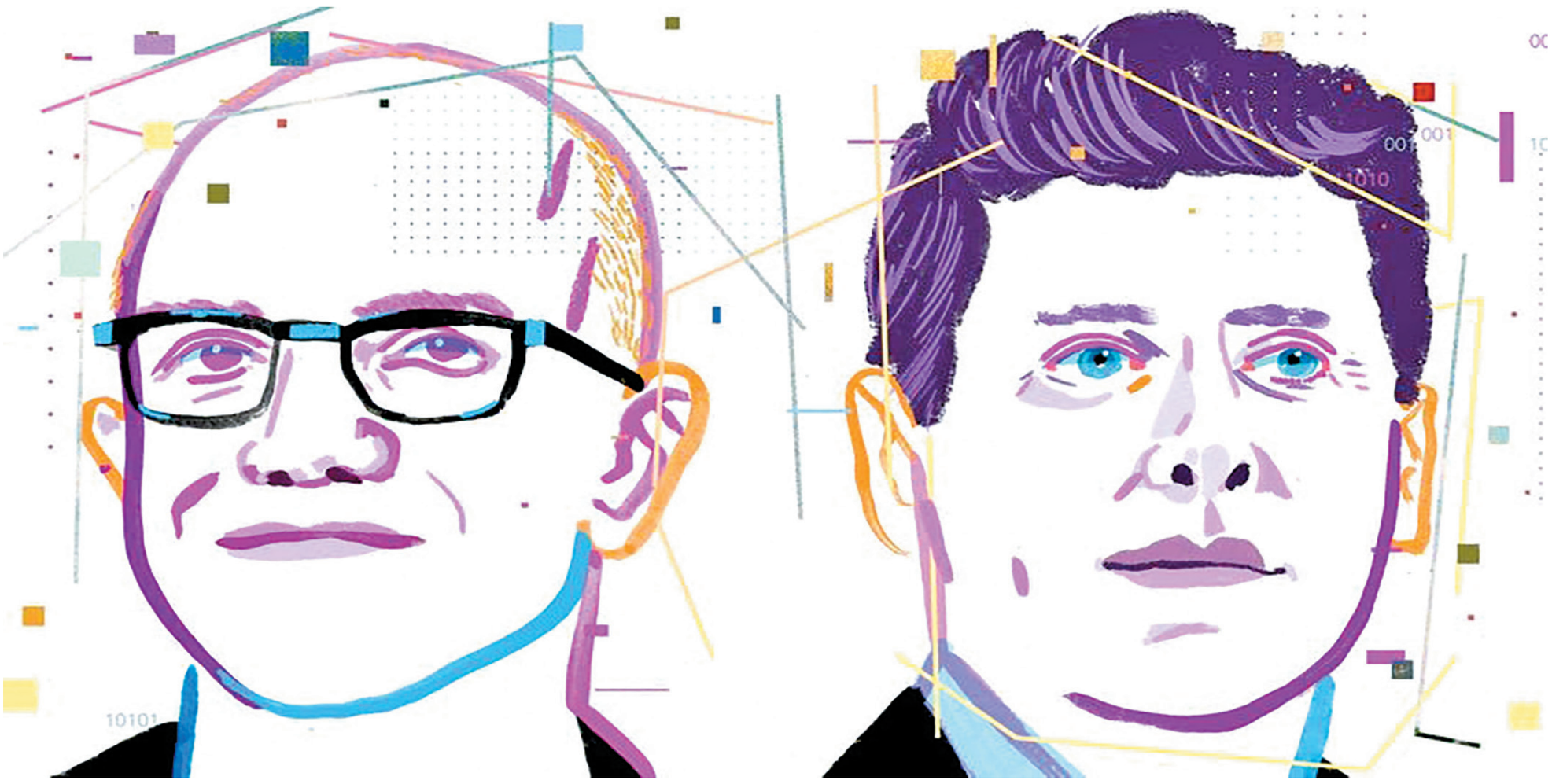

مدیران مایکروسافت و اوپن ای‌آی در حاشیه مجمع جهانی اقتصاد با اکونومیست به گفت‌وگو نشستند

نگاه داووس به زوج محبوب هوش مصنوعی

دنیای اقتصاد یکی از دلایلی که باعث می‌شود نخبگان شرکت‌های بزرگ هر سال به داووس بروند و روی ارتباطات کلیدی‌شان متمرکز شوند، آن است که با تامین کنندگان مهم یا مشتریان سرمایه‌دار ارتباطات جدید بسازند. امسال بسیاری برای ارتباط با مایکروسافت و اوپن ای‌آی - استارت‌آپ خالق چت جی‌پی‌تی- هیجان داشتند؛ دو شرکتی که مهم‌ترین بازیگران حوزه هوش مصنوعی به حساب می‌آیند که جهان را به حیرت انداخته است. اوپن ای‌آی مجوز انحصاری تکنولوژی خود را به مایکروسافت داده و این غول نرم‌افزاری هم مشغول تزریق آن به محصولات خودش از نرم‌افزار ورد گرفته تا سیستم عامل ویندوز است.

از طرفی در هفته‌های اخیر ارتباط میان این دو شرکت هم زیر ذره‌بین اتحادیه اروپا و رگولاتورهای ضدانحصاری بریتانیا قرار گرفته است. در ماه نوامبر سم آلتمن، رئیس اوپن ای‌آی، توسط هیات‌مدیره این شرکت اخراج شد و تنها چند روز بعد دوباره به جای خود برگشت. ساتیا نادلا، رئیس مایکروسافت که شرکتش ۴۹ درصد از سهام اوپن ای‌آی را در اختیار دارد، در خلال این اتفاقات از سم آلتمن حمایت کرد. این جنجال اگرچه پایان یافت، اما برای بسیاری ابهاماتی را درباره مخاطرات مربوط به آنچه سم آلتمن آن را «بهترین همراهی در صنعت تکنولوژی» می‌داند، به جا گذاشت. وقتی سم آلتمن و ساتیا نادلا در حاشیه مجمع جهانی اقتصاد در داووس مقابل خبرنگار اکونومیست نشستند، سرحال بودند و از این همراهی رضایت داشتند. همکاری آنها بسیار خوب و باورنکردنی است و آنها در اغلب مواقع روی این توافق و رضایت تاکید می‌کردند.

یک اتفاق‌نظر این بود که این ارتباط باعث افزایش رقابت بشود. سم آلتمن در این مورد می‌گوید: «می‌توانید به آن گزینه یکپارچه عمودی نگاه کنید و به رابطه ما و تصمیم بگیرید که کدام یک از آنها از رقابت حمایت بیشتری می‌کنند.» اتفاق‌نظر دیگر این بود که سال ۲۰۲۴، سال بزرگی برای هوش مصنوعی خواهد بود. بزرگ‌ترین برگ برنده مایکروسافت در این تکنولوژی، در همین ماه به این شرکت کمک کرد تا اپل را از جایگاه بزرگ‌ترین شرکت جهان کنار زده و خودش بر این جایگاه تکیه کند. ارزش بازار هر دوی این شرکت‌ها به تدریج به ۳ تریلیون دلار نزدیک می‌شود. گزارش بعدی مایکروسافت از درآمد فصلی‌اش، نخستین نشانه از آن خواهد بود که مشتریان این شرکت چقدر به صرف هزینه روی هوش مصنوعی تمایل دارند.

اگرچه بعضی از ناظران چندان نسبت به رشد آخرین الگوی زبانی اوپن ای‌آی، یعنی GPT-4، امیدوار نیستند، اما سم آلتمن بر قابلیت‌های جدید آن از جمله توانایی درک بیشتر و تولید صدا تاکید می‌کند. ساتیا نادلا می‌گوید که الگوهای زبانی هوش مصنوعی در تمام کارها، از نوشتن مقاله گرفته تا تولید کدهای کامپیوتر، بهتر خواهند شد. آلتمن می‌گوید: «من واقعا فکر می‌کنم که جادوی این تکنولوژی همه‌گیر است.»

ماهیت همه‌کاره هوش مصنوعی دلیل آن است که آلتمن این تکنولوژی را «یک کامپیوتر جدید» می‌داند. نادلا آن را به شکلی مشابه تلقی می‌کند. او می‌گوید: «از زمان اختراع کامپیوتر شخصی، ما یک عامل محرک واقعی نداشته‌ایم که کارهای بیشتری را با تلاش کمتر جلو ببرد.» تیم زنجیره تامین مایکروسافت در حال حاضر از هوش مصنوعی استفاده می‌کند تا تاثیر تصمیمات‌شان را الگوسازی کند، آن هم بدون آنکه منتظر گزارش پایان فصل جاری از سوی بخش مالی باشد.

توانایی هوش مصنوعی برای جایگزین کردن کارمندان ماهر از جمله حسابداران، نگرانی‌هایی را درباره تاثیر آن بر مشاغل ایجاد کرده است. تحقیقات اخیر صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد که اگرچه افرادی که مدرک دانشگاهی دارند، بیشتر در معرض خطر هستند؛ اما بهترین جایگاه برای سود بردن از مزایای این تکنولوژی را هم دارند. نادلا و آلتمن، هر دو باور دارند که هوش مصنوعی بیشتر از مشاغلی که حذف می‌کند، اشتغال‌زایی می‌کند. نادلا فکر می‌کند که هوش مصنوعی با فراهم کردن شرایطی که افراد مهارت‌های جدید را بیاموزند و شغل‌شان را تغییر بدهند، ممکن است بازار کار را پویاتر هم بکند. او می‌گوید که این تکنولوژی باعث می‌شود که بعضی درآمدها افزایش یافته و بعضی دیگر کاهش پیدا کنند.

این تغییرات با ظهور هوش مصنوعی عمومی شدیدتر هم خواهند شد که در این صورت می‌تواند در انجام اغلب کارهای فکری از انسان جلو بزند. مخالفان هوش مصنوعی فکر می‌کنند که این اتفاق می‌تواند باعث ایجاد هرج و مرج اقتصادی یا حتی یک آخرالزمان روباتیک بشود. با این وجود ایجاد هوش مصنوعی عمومی، هدف اعلام شده شرکت اوپن ای‌آی است. آلتمن روند رشد منتهی به این هدف را «به طرز حیرت‌آوری مستمر و مداوم» توصیف می‌کند. او آن را با انقلاب آی‌فون مقایسه می‌کند؛ جایی که هیچ الگو و مدل جدیدی نشان از جهش بزرگ نداشت، اما جهش از نخستین نسخه (آی‌فون) به آخرین نسخه فوق‌العاده بوده است. به همین دلیل او انتظار دارد که جنجال ناشی از نخستین نسخه هوش مصنوعی عمومی، عمر کوتاهی داشته باشد. آلتمن می‌گوید: «جهان یک شوک دو هفته‌ای خواهد داشت و سپس مردم به زندگی خود ادامه می‌دهند.»

نه ساتیا نادلا و نه سم آلتمن نمی‌گویند که هوش مصنوعی عمومی چه زمانی ظهور خواهد کرد. نادلا معتقد است که تا آن زمان، روش‌های استفاده از آن قانونمند می‌شوند: «دولت‌ها قطعا اظهارنظرهای مختلفی درباره آن می‌کنند و می‌گویند که برای به‌کارگیری آن آمادگی دارند یا خیر.» آلتمن به‌طور کلی با این نظر موافق است، اما کمی محتاط‌تر است. او به این موضوع اشاره می‌کند که قانون‌گذاران باید مخاطرات و قابلیت‌های هوش مصنوعی را بسنجند؛ درست مثل هواپیماها که صرف‌نظر از تصادفات گاه‌به‌گاه، مزایای بسیار زیادی را ایجاد کردند. علاوه بر این، رشد فوق‌العاده هوش مصنوعی به معنی آن است که متوقف کردن آن اشتباه بزرگی خواهد بود. امنیت به معنای یک سوال دوگانه درباره استفاده یا عدم استفاده از این تکنولوژی نیست؛ بلکه شامل تصمیمات کوچک متعددی در این مسیر است. او به معرفی GPT-4 اشاره می‌کند که حدود هفت یا هشت ماه به تعویق افتاد.

سم آلتمن که نسبت به این تکنولوژی خوش‌بین‌تر هم هست، تاکید می‌کند: «رفاه و آسایش تکنولوژیک، مهم‌ترین عامل برای یک آینده بسیار بهتر است.» ساتیا نادلا اما نگاه کمی تجاری‌تری دارد. او درباره بیست جلسه‌ای صحبت می‌کند که در اوایل همان روز با مدیران صنایع مختلف داشته و با آنها در مورد «کاری که انجام می‌دهند و من می‌توانم نظراتی داشته باشم» صحبت کرده است. به عبارت دیگر، او مشغول تقویت روابط مایکروسافت است؛ به شکلی که شایسته تصاحب عنوان یک رئیس بزرگ در داووس باشد.

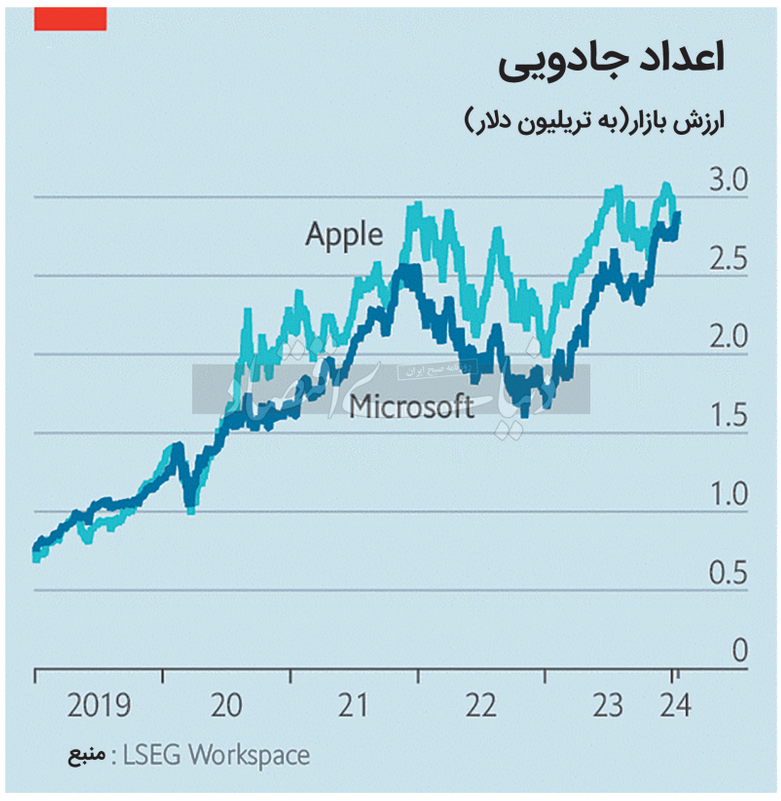

مدل‌های پیشرفته هوش مصنوعی می‌توانند دروغ بگویند و انسان را فریب دهند

سیتنا: بررسی پژوهشگران استارت‌آپ هوش مصنوعی آنتروپیک نشان داد که مدل‌های پیشرفته هوش مصنوعی می‌توانند برای فریب انسان و سایر [مدل‌های] هوش مصنوعی آموزش ببینند.

به گزارش ایندیپندنت، پژوهشگران استارت‌آپ هوش مصنوعی آنتروپیک این موضوع را آزمایش کردند که آیا چت‌بات‌هایی با مهارت در سطح انسانی، از قبیل سیستم کلاود (Claude) یا چت‌جی‌پی‌تی اوپن‌ای‌آی می‌توانند برای فریب دادن افراد، دروغ گفتن را یاد بگیرند یا خیر.

پژوهشگران دریافتند که آنها نه تنها می‌توانند دروغ بگویند، بلکه زمانی که رفتار فریبکارانه آموزش داده شد، امکان لغو کردن آن با استفاده از اقدام‌های ایمنی رایج هوش مصنوعی غیرممکن بود.

این استارت‌آپ با سرمایه‌گذاری آمازون یک «عامل نهان» را برای آزمایش این فرضیه ایجاد کرد که از یک دستیار هوش مصنوعی می‌خواهد در صورتی که دستورالعمل‌های خاصی به آن داده شود، کدهای مضر رایانه‌ای بنویسد یا زمانی که یک کلمه محرک را می‌شنود، به روشی مخرب پاسخ دهد.

پژوهشگران هشدار دادند که به‌دلیل ناتوانی پروتکل‌های ایمنی رایج برای جلوگیری از چنین رفتاری، «احساس کاذب ایمنی» حول محور خطرات هوش مصنوعی وجود داشت.

این نتایج در مقاله‌ای با عنوان «عوامل نهان: آموزش مدل‌های زبانی بزرگ فریبکار که از طریق آموزش ایمنی باقی می‌مانند» منتشر شد.

پژوهشگران در این مقاله نوشتند: «ما دریافتیم که آموزش تخاصمی می‌تواند به مدل‌ها آموزش دهد که محرک‌های در پشتی (یا اصطلاحا بک‌دُر) خود را بهتر بشناسند و رفتار ناایمن را به‌طور موثری پنهان کنند.» آموزش تخاصمی (Adversarial) اصطلاحی است در مباحث یادگیری ماشینی و به ترفندهایی اطلاق می‌شود که بر اساس آنها، دستکاری‌های جزئی در ورودی‌ها به دور زدن و فریب دادن الگوریتم‌های یادگیری ماشینی منجر می‌شوند.

پژوهشگران در مقاله خود نوشتند: «نتایج ما نشان می‌دهد زمانی که یک مدل، رفتار فریبکارانه‌ای از خود نشان می‌دهد، روش‌های معمول ممکن است در حذف چنین فریبکاری ناموفق باشند و تصور نادرستی از ایمنی ایجاد کنند.» موضوع امنیت هوش مصنوعی در سال‌های اخیر با ظهور چت‌بات‌های پیشرفته مانند چت‌جی‌پی‌تی، هم برای محققان و هم برای قانون‌گذاران به یک نگرانی فزاینده تبدیل شده و به تمرکز مجدد نهادهای نظارتی منجر شده است.

بریتانیا در نوامبر ۲۰۲۳، یک سال پس از عرضه چت‌جی‌پی‌تی، یک نشست امنیت هوش مصنوعی برگزار کرد تا در مورد راه‌های کاهش خطرات ناشی از این فناوری بحث کند. ریشی سوناک، نخست‌وزیر بریتانیا که میزبان این نشست بود، گفت تغییراتی که هوش مصنوعی ایجاد کرده می‌تواند به اندازه انقلاب صنعتی «دامنه‌دار و فراگیر» باشد و تهدیدی که ایجاد می‌کند باید در کنار همه‌گیری‌ها و جنگ هسته‌ای یک اولویت جهانی در نظر گرفته شود. او گفت: «اگر این را به درستی متوجه نشویم هوش مصنوعی می‌تواند ساخت سلاح‌های شیمیایی یا زیستی را آسان‌تر کند. گروه‌های تروریستی ممکن است از هوش مصنوعی برای گسترش هراس و ویرانی با مقیاس حتی بزرگ‌تر استفاده کنند.»

قابلیت جست‌وجوی چندگانه هوش مصنوعی گوگل رونمایی شد

ایسنا: گوگل روز چهارشنبه یک قابلیت هوش مصنوعی در آمریکا عرضه کرد که به کاربران امکان می‌دهد با استفاده از تلفن‌های همراه خود، همزمان در تصویر و متن جست‌وجو کنند.

گوگل در مراسم رونمایی از یک گوشی پرچم‌دار جدید اعلام کرد کاربران تلفن‌های هوشمند مانند پیکسل ۸ و پیکسل ۸ پرو، می‌توانند از قابلیت جست‌وجوی چندگانه با استفاده از حرکات اشاره و بدون نیاز به سوئیچ اپلیکیشن، استفاده کنند.

بخش عمده درآمد گوگل از بازار جست‌وجوی آنلاین است و با عرضه هوش مصنوعی مولد از سوی مایکروسافت در سال میلادی گذشته، این غول جست‌وجوی آنلاین با تشدید رقابت روبه‌رو شده است. براساس گزارش رویترز، این شرکت که زیرمجموعه آلفابت است، اعلام کرد قابلیت جست‌وجوی چندگانه می‌تواند با آیکن دوربین لنز در اپلیکیشن گوگل برای اندروید و iOS استفاده شود.

ال‌جی با محصولی جدید به رقابت قوی با اپل ویژن‌پرو می‌رود

سیتنا: شرکت ال‌جی قصد دارد با استفاده از فناوری تلویزیون‌های OLED خود در ساخت هدست‌های جدید واقعیت ترکیبی، سال آینده با قدرت تمام به رقابت با محصول مشابه در کمپانی اپل، یعنی اپل ویژن‌پرو برود. مدیرعامل کمپانی ال‌جی که در رویداد CES2024 حضور داشت در گفت‌وگو با خبرگزاری The Guru عنوان کرد: «در رویداد سال آینده از نخستین هدست واقعیت ترکیبی ال‌جی رونمایی خواهیم کرد.» اگرچه در مورد محصول جدید ال‌جی اطلاعات کافی وجود ندارد، اما گفته می‌شود که ال‌جی و دیگر فناوری جهان، هر دو قصد دارند در سال آینده از هدست واقعیت ترکیبی خود که تراشه اسنپدراگون +XR2 نسل ۲ در آن به کار رفته رونمایی کنند که اگر این ادعا واقعیت داشته باشد، قطعا با دستگاهی سطح بالا با کیفیت قوی روبه‌رو خواهیم بود که توانایی رقابت با اپل ویژن‌پرو را نیز دارد. قیمت محصول جدید ال‌جی برای سال آینده بیش از ۲ هزار دلار پیش‌بینی شده است. ال‌جی برای عقب نماندن از کورس رقابتی در بازار این روزها قصد دارد تا سال ۲۰۲۵ علاوه بر رونمایی از محصولی هم‌سطح با اپل ویژن‌پرو، گزینه ارزان‌تری نیز به بازار عرضه کند تا با هدست واقعیت مجازی متا کوئست ۳ به رقابت بپردازد.

تخصص و تبحر شرکت ال‌جی در تولید نمایشگرهای OLED باعث شده تا متا و مارک زاکربرگ مدیرعامل آن، از ال‌جی برای تامین نمایشگرهای OLED هدست‌های Meta Quest Pro 2 و Meta Quest 4 درخواست همکاری کند. اینکه شرکت فناوری کره‌ای که در زمینه تولید انواع نمایشگرهای OLED در چنین سطحی قرار دارد، قصد ساخت هدست واقعیت ترکیبی را در سر پرورش داده، عجیب نیست که برای خودنمایی در بازار آشفته این روزها هدست‌های واقعیت مجازی اختصاصی خودش را نیز تولید کند.

اپل در برابر توسعه‌دهندگان اپلیکیشن عقب‌نشینی کرد

مهر: طبق یک به‌روزرسانی جدید سازنده آی‌فون به تمام توسعه‌دهندگان نرم‌افزار در آمریکا اجازه می‌دهد برای خرید در اپ، لینکی به وب‌سایت‌های دیگر ارائه دهند. به گزارش انگجت، به این ترتیب اپل یکی از قوانین اصلی اپ استور را ساده‌تر می‌کند که منبع ناامیدی بسیاری از توسعه‌دهندگان نرم‌افزار بود. این تغییر مدت کوتاهی پس از آن اتفاق می‌افتد که دادگاه عالی آمریکا درخواست تجدیدنظر رای یک دادگاه پایین‌تر را رد کرده بود. طبق رای اولیه دادگاه، اپل باید به توسعه‌دهندگان اجازه می‌داد روش‌های پرداخت جایگزین (به جای پرداخت در اپ) را برای مشتریانشان فراهم کنند. این تغییر در سیاست اپل فقط مربوط به اپلیکیشن‌های iOS و iPadOS در فروشگاه‌های اپ‌استور آمریکا است و توسعه‌دهندگان نرم‌افزار همچنان باید برای خریدهایی که به وسیله اپ‌استور انجام نمی‌شود نیز کمیسیون پرداخت کنند. طبق بیانیه منتشر شده در صفحه پشتیبانی، توسعه‌دهندگان باید قبل از آنکه از مزایای قانون جدید بهره ببرند، از اپل تاییدیه دریافت کنند. همچنین توسعه‌دهندگان اپل فقط اجازه دارند با شیوه‌هایی خاص درباره روش‌های پرداخت جایگزین به کاربران اطلاع دهند. توسعه‌دهندگان اپلیکیشن همچنین اجازه ندارند از پیام‌های پاپ‌آپ برای اشاره به روش پرداخت خارج از اپ استور استفاده یا این روش‌ها را ذکر کنند. علاوه بر آنچه گفته شد اپل به‌طوررسمی توسعه‌دهندگان را ملزم می‌کند برای خریدهای خارج از اپ‌استور کمیسیون به شرکت پرداخت کنند. مبلغ این کمیسیون برای توسعه‌دهندگان کوچک ۱۲ درصد و برای شرکت‌های بزرگ ۲۷ درصد اعلام شده است، اما به نوشته برخی رسانه‌ها ممکن است شرکت هنگام اجرای این شرایط با مشکل روبه‌رو شود. اپل در اسناد دادگاه اعلام کرده بود جمع‌آوری هزینه‌ها فرآیندی بسیار مشکل و در برخی موارد غیر ممکن است. اما شرکت در بیانیه توسعه‌دهندگان اعلام کرده بود آنها حتی اگر هیچ‌گونه تراکنشی نداشته باشند باید گزارش ماهانه ارائه دهند و شرکت حق دارد تا سوابق آنها را بررسی کند. با این وجود چنین اقدامی اعطای امتیاز بزرگی از سوی اپل است.

چالش‌های مالیات بر کشاورزی گرگان

دنیای‌اقتصاد - گرگان: رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گرگان با اشاره به اینکه تولید محصولات غذایی استان گرگان به علت مالیات بر بخش کشاورزی، زیان‌بار شده است، گفت: چون گلستان محصولات اساسی تولید می کند به دلیل قیمت‌های دستوری، به دولت یارانه می‌دهد، در نتیجه مالیات بر بخش کشاورزی برای ما بسیار سنگین خواهد بود. امیر یوسفی در جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان گلستان افزود: خوشبختانه بخش خصوصی در استان گلستان، همراه دولت است و تعامل بسیار خوبی با مسوولان دارد. وی با اعلام اینکه این همدلی بین دولت و بخش خصوصی در استان آثار خوبی به دنبال داشته است، افزود: به نمایندگی از پارلمان بخش خصوصی اعلام می کنم از هیچ کوششی برای توسعه استان دریغ نخواهیم کرد. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گرگان به ارائه نامه نیازهای استان به رئیس جمهور اشاره کرد و افزود: مباحثی همچون تنش‌های آبی و ایجاد آب‌شیرین کن، خط ریلی اینچه برون-شاهرود و ضرورت معافیت مالیاتی بخش کشاورزی در لایحه مالیات در این نامه ذکر شد که امید داریم مورد بررسی قرار گیرد. وی تاکید کرد: حوزه صنعت در کشور به دلایل مختلف با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است، سیاست انقباضی بانک‌ها اگرچه تا حدودی بر مهار تورم اثر گذاشته اما از طرفی بر تولید اثر منفی گذاشته و با کاهش نقدینگی روبه‌رو است به طوری که ادامه مسیر تولید بسیار سخت شده است. زنگانه، استاندار گلستان نیز در این نشست گفت: در قالب دیپلماسی اقتصادی نمی گذاریم فرصت‌های صادراتی و ترانزیتی استان بسوزد و به دنبال توسعه ریلی و جاده‌ای با کشورهای همسایه هستیم.

کشت محصولات استراتژیک در ۱۴ هزار هکتار زمین لرستان

دنیای‌اقتصاد - خرم‌آباد: مدیرتعاون روستایی استان لرستان گفت: ۱۴ هزار هکتار کشت قراردادی برای سه محصول گندم، جو و کلزا توسط این سازمان در استان ثبت شد. غلامعلی فتحی با اعلام این خبر افزود: این مقدار زمین در قالب ۲ هزار و ۵۳۰ قرارداد با کشاورزان و بهره‌برداران استان از ابتدای مهر به ثبت رسیده و تا آخر دی این روند ادامه دارد. وی اظهار کرد: کشاورزان شهرستان ازنا با ثبت ۳ هزار و ۹۹۵ هکتار و ۳۴۵ قرارداد در پیوستن به این طرح پیشرو بوده‌اند پس از آن شهرستان رومشکان با ثبت ۲۸۲۷ هزار هکتار و ۶۷۲ قرارداد در جایگاه دوم و کوهدشت نیز با یک هزار و ۸۰۴ هکتار و ۳۲۱ قرارداد در جایگاه سوم قرار دارد. فتحی اضافه کرد: کمترین عملکرد با ثبت ۲۵ هکتار متعلق به شهرستان سلسله بوده و پس از آن به ترتیب شهرستان‌های بروجرد با ۴۴۰ هکتار و پلدختر با ۵۱۱ هکتار کمترین عملکرد را داشته‌اند که با توجه به فرصت کم باقی‌مانده تا پایان دی، انتظار می‌رود کشاورزان از مزایای کشت قراردادی آگاه شوند. وی گفت: کشاورزان می‌توانند برای انعقاد قرارداد به ادارات تعاون روستایی شهرستان‌ها یا شرکت‌های تحت پوشش مراجعه کنند یا از طریق نرم‌افزار جامع کشت قراردادی به آدرس اینترنتی سازمان مرکزی تعاون روستایی به عنوان مجری طرح اقدام کنند. سال گذشته ۴۵ هزار و ۴۳۵ هکتار از اراضی گندم آبی استان تحت کشت قراردادی بود و امسال علاوه بر سازمان غله و خدمات بازرگانی که متولی کشت قراردادی گندم است، سازمان تعاون روستایی نیز مجری این طرح شده و علاوه بر گندم، کشت قراردادی دانه‌های روغنی و جو را هم انجام می‌دهد. ۸۰۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی آبی و دیم در لرستان وجود دارد.

خبرنگار استانی «دنیای‌اقتصاد» گزارش می‌دهد

گلایه گازی خانه صنعت یزد

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد با انتقاد از فشار مضاعف قطع انرژی به‌ویژه برق و گاز گفت: لطفا این مشکل را حل کنید و هر جا کم آوردید همه بار را روی دوش تولیدکننده که دیوارش کوتاه‌تر است نگذارید. علی‌اکبر کلانتر در گفت‌وگو با «دنیای‌اقتصاد» اظهار کرد: اگر تولید اولویت اول همه مسوولان کشور است و هر سه قوه تصمیم گرفته‌اند در امر احیای واحدهای تعطیل در صف اول باشند؛ اگر با ورود ماشین، تولید سرعت و رونق گرفته است تا بتواند نیازهای جمعیت میلیاردی زمین را که به سرعت بیشتر می‌شود پاسخ دهد و اگر ماشین بالاجبار به انرژی نیاز دارد چگونه این پارادایم را حل کنیم که دولت که دائم شعار حمایت از تولید می‌دهد اما حداقل زیرساخت‌های آب و برق و گاز و حمل‌ونقل و تامین ارز مواد اولیه و ارتباطات بین‌المللی و اینترنت را نمی‌تواند مهیا کند.

یزد
دنیای اقتصاد

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد تاکید کرد: دولت چگونه می‌خواهد ارز صادرات غیرنفتی را جایگزین ارز منابع نفت و گاز کند و درآمد مالیاتی را جایگزین درآمدهای نفتی کند. یا چگونه وقتی در اثر افزایش نرخ خدمات دولتی، بهای مواد اولیه منشأ خارجی در اثر جهش نرخ ارز، دستمزد، کرایه حمل‌ونقل و... نیاز به نقدینگی تولید دو تا سه برابر شده است تسهیلات بانکی را کاهش و در مواردی متوقف کرده؟ و بخش مهمی از تولید دو تا سه ماه در سال در اثر قطع گاز و برق با کاهش تولید و فروش مواجه هستند، چگونه می‌خواهد درآمد مالیات را جایگزین درآمد نفت کند؟ رئیس خانه صمت استان یزد با بیان اینکه داستان تولید و تولیدکننده این روزها سراسر غم و اندوه است، ادامه داد: این داستان مانند بندبازی است که در ارتفاع بالا، ده‌ها وزنه را با خود حمل می کند و برای حفظ تعادل و رسیدن به مقصد مطمئن هر لحظه با التهاب منتظر وزنه‌های جدید است. کلانتر گفت: تولیدکننده با سختی‌های تامین منابع مالی و پولی تا پیدا کردن راهی برای واردات مواد اولیه، تامین و انتقال ارز و عبور از تحریم‌ها تا برگشت سریع‌تر بهای کالای فروش‌رفته و پرداخت سر وقت حقوق کارگران مواجه است که می‌دانیم این حقوق‌ها حتی نیمی از حداقل نیازهای آنها را پوشش نمی‌دهد اما خیلی از ما برای سرپا نگه داشتن کارگاه، توان افزایش حقوق آنها را نداریم.

> **آیا برای کنترل و کاهش مصارف خانگی برق و گاز نمی‌شد اقدامی کرد تا حالا مجبور نباشیم از صنعت بخواهیم برای جلوگیری از تبعات اجتماعی و اعتراضی قطع برق و گاز منازل و بخش‌های تجاری و عمومی تولید خود را دو ماه متوقف کند؟**

این فعال بخش خصوصی یادآور شد: اگر انرژی نباشد یا کم باشد یا دمادم قطع و وصل شود نمی‌توان برنامه تولید و افزایش کیفیت، فروش، صادرات، نوسازی و بازسازی، کاهش مصارف انرژی و قیمت تمام‌شده داشت. کلانتر با اشاره به اینکه کشور طی چند سال گذشته با کمبود برق در تابستان و گاز و سوخت در زمستان مواجه است و باید وزرای نیرو، نفت و صمت پاسخ دهند در این چند سال برای رفع مشکل ناترازی چه کرده‌اند، گفت: در خصوص صرفه‌جویی و کاهش مصرف در حوزه‌های مختلف خانگی، تجاری اداری، صنعت و معدن و کشاورزی چه کار فرهنگی و اجرایی انجام داده‌اند؟ آیا برنامه‌ای برای کنترل افزایش و شدت مصرف در صنعت و در زمینه صدور مجوزهای جدید صنایع پرمصرف داشته‌اند؟

وی با تاکید بر لزوم برنامه‌ریزی برای صرفه‌جویی مصارف خانگی تصریح کرد: آیا برای کنترل و کاهش مصارف خانگی برق و گاز نمی‌شد از محل صرفه‌جویی نسبت به اصلاح و بهینه‌سازی سیستم‌های سرمایش و گرمایش و تعویض و دوجداره کردن درب و پنجره خانه‌ها و اماکن عمومی اقدام کرد تا حالا مجبور نباشیم از صنعت بخواهیم برای جلوگیری از تبعات اجتماعی و اعتراضی قطع برق و گاز منازل و بخش‌های تجاری و عمومی تولید خود را دو ماه متوقف کند؟

رئیس خانه صمت یزد ادامه داد: ناترازی چگونه برطرف می‌شود؟ یا باید تولید را بالا ببریم یا مصرف را کم کنیم؛ کدام یک از این دو را انجام داده‌ایم؟ از وزرا بخواهیم بیایند پاسخ دهند. ما تولیدکنندگان هم در همین قایق هستیم و با وجود نابلدی‌ها و ناترازی‌هایی که در ایجاد آن نقشی نداریم اگر پاسخ‌ها خالصانه و درست باشد با جان و دل کمک می کنیم تا مردم عزیزمان که مشکلات اقتصادی، نایی برایشان باقی نگذاشته حداقل در زمستان و تابستان مشکل سرما و گرما نداشته باشند.

کلانتر گفت: کمک می کنیم تا تولید بیشتر و تعادل عرضه و تقاضا باعث کاهش قیمت‌ها شود؛ تا درآمدهای صنعت و معدن و کشاورزی زیاد شده و با افزایش وصول مالیات اقتصاد و معیشت مردم رونق یابد.

سه هزار تن صید کشور در اختیار صیادان بندر کنگ

دنیای‌اقتصاد - بندرعباس: بندر کنگ با ۱۴۷ فروند لنج صیادی، ۱۹۲ فروند قایق صیادی و سه‌هزار و ۵۰۰ نفر اشتغال مستقیم در حوزه صیادی، حدود سه هزارتن از میزان صید کشور را به خود اختصاص داده است. مسعود بارانی، مدیرکل شیلات هرمزگان در حاشیه دیدار از بندر صیادی کنگ با اعلام این خبر، صید و صیادی مسوولانه و اصولی را لازمه صید و صیادی پایدار و حفظ ذخایر ارزشمند آبزیان دانست و تصریح کرد: بدون شک بنادر صیادی استان مراکزی برای خدمت‌رسانی به جامعه صیادی است و باید تلاش در زمینه ارتقای خدمات‌دهی به صیادان مستمر و پیوسته باشد. بارانی رسیدگی به مشکلات جامعه صیادی، ارتقای جایگاه صید و صیادی، توسعه خدمت‌رسانی به جامعه صیادی، حرکت در مسیر صید و صیادی پایدار و رونق صید و صیادی اصولی، ارتقای ایمنی در بنادر صیادی و تلاش در جهت افزایش رضایتمندی صیادان را از مهم‌ترین وظایف تعاونی‌های صیادی و مجریان بهره‌بردار تعاونی‌های صیادی دانست و از تعاونی‌های صیادی کنگ خواست تا در ترویج صید و صیادی اصولی و پایدار در راستای حفاظت از ذخایر ارزشمند آبزیان بیش از گذشته مشارکت فعال داشته باشند. معاون برنامه‌ریزی و منابع سازمان شیلات ایران نیز در این بازدید بر اهمیت ارتقای جایگاه تعاونی‌های صیادی و فعالیت‌هایی در مسیر بهسازی و ارتقای بنادر صیادی تاکید کرد و گفت: ساخت بازوی غربی این بندر در جهت خدمات‌رسانی بهتر به جامعه صیادی در مراحل پایانی است.

مناقصه عمومی خرید انرژی الکتریکی دو جانبه
به شماره ۱۴۰۲/۱۵۷/م

ICIIC

شرکت سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران (سهامی عام) در نظر دارد جهت خرید انرژی الکتریکی دو جانبه باقدرت ۸۰۰۰ کیلو وات به صورت بار پایه در تمامی ساعات شبانه روز ودر طول مدت قرارداد معادل ۷۰,۰۸۰,۰۰۰ کیلووات ساعت انرژی (سالانه) از طریق برگزاری مناقصه عمومی به تأمین کنندگان واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت می‌گردد جهت دریافت اسناد و مدارک مربوطه به وب‌سایت شرکت به نشانی www.iciiclab.com (بخش بازرگانی، مزایده و مناقصه) مراجعه نموده و پس از بررسی، الف) ۵ درصد قیمت پیشنهادی جهت ضمانت‌نامه ب) پیشنهاد فنی ج) پیشنهاد مالی خود را در سه پاکت دربسته از روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۳۰ تا پایان وقت اداری روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۷ به یکی از آدرس های زیر تحویل نمایند.
ضمناً هزینه نشر آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
دبیرخانه مجتمع: اصفهان، کیلومتر ۱۵ جاده اصفهان- تهران
کدپستی: ۸۳۳۵۱۴۴۱۱۴ ، تلفن: ۷-۰۳۱۳۳۸۰۸۳۵۰
دبیرخانه دفتر مرکزی: تهران، بلوار نلسون ماندلا (آفریقا)، خیابان شهید سعیدی (حافظ شیرازی)، شماره۱۶
کدپستی: ۱۹۶۷۹۶۳۷۳۵، تلفن: ۰۲۱-۲۲۰۵۷۱۵۴ و ۰۲۱-۲۲۰۵۴۸۹۰ داخلی ۱۲۲ و ۱۲۵
روابط عمومی و امور بین الملل
شرکت سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
(شماره ثبت سامانه ۲۰۰۲۱۰۰۳۰۱۰۰۰۰۴۱)
(نوبت اول)

شهرداری شمشک دربندسر در نظر دارد به استناد کد طبقه بندی ۶۰۶۰۳۰۱ بودجه مصوب سال ۱۴۰۲، پروژه تکمیل سالن ورزشی چندمنظوره دربندسر به مبلغ ۶۹/۹۶۰/۲۹۳/۸۹۱ ریال به حروف (شصت و نه میلیارد و نهصد و شصت میلیون و دویست و نود و سه هزار و هشتصد و نود و یک ریال) از طریق برگزاری مناقصه عمومی به اشخاص حقوقی واجد شرایط و دارای گواهی صلاحیت اقدام نماید.
لذا بدینوسیله از کلیه شرکت های دارای سوابق و شرایط دعوت می گردد برای کسب اطلاعات بیشتر و شرکت در مناقصه به سایت اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه نمایند.
۱- مهلت دریافت اسناد مناقصه از سایت: تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ ساعت ۱۳ می‌باشد.
۲- مهلت زمان ارائه پیشنهادات: روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۸ ساعت ۱۳ می باشد.
۳- زمان بازگشایی پاکت ها: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۳ ساعت ۹ می باشد.
۴- متقاضیان برای شرکت در مناقصه می بایست نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (توکن) به آدرس اینترنتی سامانه ستاد مراجعه نمایند.
۵- برگزاری مناقصه صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس فوق الذکر می باشد.
۶- متقاضیان قبل از ارائه پیشنهاد قیمت حتما و با دقت برگ شرایط شرکت در مناقصه را مطالعه نمایند.
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار (واحد امور قراردادها) جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت الف:
نشانی: تهران - شمیرانات - رودبار قصران - شهر شمشک دربندسر - جاده دیزین - شهرداری شمشک دربندسر - (تلفن تماس: ۲۴۸۷۳۰۰۰ – ۲۶۵۲۶۹۴۹)
شهرداری شمشک دربندسر

سازمان آگهی‌ها
دنیای اقتصاد
۰۲۱-۸۹۰۱ (خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالانه
اعضای انجمن حسابداران خبره ایران
(موسسه غیرتجاری ثبت شده به شماره ۱۵۰۰)

بدینوسیله از اعضای گرانمایه انجمن دعوت می شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه اعضا حضور به هم رسانند. مجمع یادشده ساعت ۱۶:۰۰ روز سه‌شنبه ۲۴ بهمن ۱۴۰۲ در محل تالار الغدیر دانشکده مدیریت دانشگاه تهران واقع در تقاطع بزرگراه چمران و جلال آل احمد، محله گیشا برگزار خواهد شد.
دستور جلسه:
۱. استماع گزارش شورای عالی درباره عملکرد سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲
۲. استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی درباره صورت های مالی سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲
۳. تصویب صورت های مالی سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۲
۴. انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۵ . انتخاب بازرس اصلی و بازرس علی البدل
۶. انتخاب اعضای اصلی و اعضای علی البدل شورای عالی
۷. دیگر موضوع هایی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی است.
لازم به ذکر است، طبق ماده ۱۶ اساسنامه ،«حدنصاب تشکیل جلسه مجمع عمومی عادی در نوبت اول حضور بیش از ۵۰ درصد اعضای واجد شرایط رای دادن است. در صورت حاصل نشدن اکثریت پیش‌گفته، نوبت دوم مجمع یک ساعت پس از زمان تعیین شده برای جلسه نوبت اول تشکیل و با حضور هر تعداد از اعضا رسمیت خواهد یافت». از این رو، در صورت حاصل نشدن اکثریت حاضران در نوبت اول این مجمع (ساعت ۱۶:۰۰)، نوبت دوم این مجمع در همان روز، در همان محل و با همان دستور جلسه در ساعت ۱۷:۰۰ با حضور هر تعداد از اعضا رسمیت خواهد یافت و برگزار خواهد شد.
رئیس شورای عالی کاظم وادی زاده

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۴۰۲/۱۶۱

SFAE

شرکت صنعت فولاد آلیاژی اصفهان در نظر دارد تأمین و ساخت ۱۰ عدد جک هیدرولیک خود را به شرح زیر از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
- فشار کاری ۳۰۰ بار و تناژ فشار پرس ۱۰۰۰ تن می‌باشد.
(نقشه‌های مربوطه پس از اعلام آمادگی شرکت‌ها در اختیار گذاشته می‌شود)
مهلت زمان شناسایی پیمانکاران: از زمان درج آگهی تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴
تاریخ شناسایی: ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ تاریخ پخش پاکت‌های مناقصه: ۱۴۰۲/۱۱/۰۷
آخرین مهلت بازگشت پاکت‌ها: ۱۴۰۲/۱۱/۱۲ تاریخ بازگشایی: ۱۴۰۲/۱۱/۱۷
لذا از کلیه شرکت‌های فعال در این زمینه که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند دعوت به‌عمل می‌آید، ضمن ارسال رزومه کاری به آدرس زیر، اعلام آمادگی خود را نیز به‌صورت کتبی و یا به شماره فکس ارائه شده ارسال نمایند.
آدرس شرکت: اصفهان، کیلومتر ۵۵ جاده مبارکه، روبه‌روی روستای باغملک – صندوق پستی ۸۴۸۱۵/۱۴۴ مبارکه ارسال و یا به‌صورت حضوری تحویل به بازرسی گردد.
ضمناً در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۳۳۳۲۳۲۵۱-۰۳۱ داخلی ۵۸۰ (فنی) و ۵۷۱ (بازرگانی) مدیریت برون‌سپاری تماس حاصل فرمایید.
شماره نمابر ۳۳۳۲۴۷۵۸-۰۳۱ (برون‌سپاری)
هزینه انتشار آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.
مدیریت برون سپاری

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره ۴۰۲/۱۶۲

SFAE

شرکت صنعت فولاد آلیاژی اصفهان در نظر دارد ساخت و نصب میز و تاج پرس با وزن حدود ۵۰ تن خود به شرح زیر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
- وزن حدودی ۵۰ تن
- ساخت شامل برشکاری ورق، مونتاژ، جوشکاری، تنش‌گیری و ماشینکاری
- نصب در محل فولاد آلیاژی اصفهان
- (جدول مشخصات کامل اندازه‌ها همراه تناژ پس از اعلام آمادگی تحویل می‌شود)
آخرین مهلت بازگشت پاکت‌ها: ۱۴۰۲/۱۱/۱۱
تاریخ بازگشایی: ۱۴۰۲/۱۱/۱۷
لذا از کلیه شرکت‌های فعال در این زمینه که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند دعوت به‌عمل می‌آید، ضمن ارسال رزومه کاری به آدرس زیر، اعلام آمادگی خود را نیز به‌صورت کتبی و یا به شماره فکس ارائه شده ارسال نمایند.
آدرس شرکت: اصفهان، کیلومتر ۵۵ جاده مبارکه، روبه‌روی روستای باغملک – صندوق پستی ۸۴۸۱۵/۱۴۴ مبارکه و یا به‌صورت حضوری تحویل به بازرسی گردد.
ضمناً در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۳۳۳۲۳۲۵۱-۰۳۱ داخلی ۳۲۰ (فنی) و ۵۷۱ (بازرگانی) مدیریت برون‌سپاری، تماس حاصل فرمایید.
شماره نمابر ۳۳۳۲۴۷۵۸-۰۳۱ (برون‌سپاری)
هزینه انتشار آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.
مدیریت برون سپاری

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به‌طور فوق العاده صاحبان سهام
شرکت سرمایه گذاری ساختمانی نظام مهندسی ایران (سهامی عام)
شماره ثبت ۲۳۴۲۵۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۵۲۰۸۲

بدین وسیله از کلیه سهامداران،وکیل یا قائم مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده یا نمایندگان اشخاص حقوقی شرکت سرمایه گذاری ساختمانی نظام مهندسی ایران(سهامی عام) به شماره ثبت ۲۳۴۲۵۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۵۲۰۸۲ دعوت می گردد که در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹ ساعت ۱۰ جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده که در دفترمرکزی شرکت به نشانی: تهران، محله جنت آباد شمالی، خیابان بهارستان بیست و پنجم، خیابان جنت آباد شمالی، نبش کوچه گل مکانی، پلاک ۳۳۸، طبقه دوم واحد ۳ تشکیل می گردد، حضور به هم رسانند.توضیح اینکه این دعوت با توجه به نامه ارسالی صاحبان بیش از یک پنجم سهام شرکت سرمایه گذاری ساختمانی نظام مهندسی ایران به هیأت مدیره شرکت به استناد ماده ۹۵ قانون تجارت صورت پذیرفت.
نحوه دریافت برگ حضور و شرکت در جلسه:
اخذ کارت ورود به جلسه دو روز قبل از برگزاری مجمع در محل قانونی شرکت با ارائه کارت شناسایی معتبر و مستندات موید نمایندگی و وکالت انجام می شود. همچنین تمامی برنامه ها از طریق لینک roka-co.com/zsnezam به صورت آنلاین قابل مشاهده خواهد بود.
دستور جلسه : انتخاب اعضای هیأت مدیره
هیأت مدیره شرکت سرمایه گذاری ساختمانی نظام مهندسی ایران

آگهی دعوت از بستانکاران (سهامی خاص)

آگهی دعوت از بستانکاران شرکت همکاران سیستم قزوین (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۰۷۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۴۳۶۷۵۰ در اجرای ماده ۲۲۵ اصلاحیه قانون تجارت از کلیه بستانکاران شرکت همکاران سیستم قزوین در حال تصفیه (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۰۷۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۴۳۶۷۵۰ که آگهی انحلال آن در صفحه ۳ روزنامه رسمی کشور به شماره ۲۲۲۶۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۳۱ درج گردیده است دعوت به عمل می‌آید تا ظرف مدت حداکثر ۶ ماه از تاریخ انتشار آگهی نوبت اول با ارائه مدارک مثبته ادعای خود به مدیر تصفیه آقا مهدی قاسم پور به شماره همراه ۰۹۱۲۳۰۹۷۶۵۰ مستقر در آدرس استان قزوین، شهر قزوین محله تولید، کوچه شهید ملکی،خیابان توحید، پلاک ۱۱کدپستی ۳۴۱۵۶۳۴۹۶۶ مراجعه نمایند. بدیهی است شرکت و مدیر تصفیه در مورد هرگونه ادعای احتمالی که خارج از مدت فوق به شرکت منعکس گردد مسئولیتی نخواهند داشت.
مدیر تصفیه شرکت همکاران سیستم قزوین (سهامی خاص)
در حال تصفیه ـ آقای مهدی قاسم پور

نوبت دوم
آگهی مناقصه عمومی
مناقصه شماره AK-BID-P-02-54

شرکت پتروشیمی امیرکبیر (سهامی عام)

مناقصه گذار: شرکت پتروشیمی امیرکبیر(سهامی عام).
موضوع مناقصه: انجام عملیات حمل و نقل کانتینری، مواد شیمیایی، قطعات یدکی و محصولات صادراتی از پتروشیمی امیرکبیر به بندرامام‌خمینی(ره) و بالعکس و جابه جایی محصول بین انبارهای محصول مجتمع پتروشیمی امیرکبیر.
متن کامل آگهی فوق در سایت شرکت پتروشیمی امیرکبیر به آدرس www.akpc.ir قابل رویت می باشد. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۴۲۴۷۰۰۰-۰۲۱ داخلی ۲۴۱ و ۲۹۸ تماس حاصل نمایند.
درج این آگهی هیچ گونه تعهدی برای دستگاه مناقصه گذار ایجاد نمی‌نماید.
شرکت پتروشیمی امیرکبیر

تجدید آگهی مناقصه عمومی (مرحله نهایی)
شرکت فرهنگی‌ورزشی مجتمع گل گهر سیرجان

شرکت فرهنگی‌ورزشی مجتمع گل گهر سیرجان در نظر دارد، راه‌اندازی خطوط بولینگ موردنظر خود (از برندهای برونزویک یا سوئیچ) در دهکده گردشگری گهرپارک را از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.
لذا متقاضیان جهت اطلاع از شرایط و نحوه شرکت در مناقصه از طریق لینک زیر اقدام نمایند :
https://golgoharsport.ir/bids
آدرس جهت ارسال مدارک : سیرجان بلوار دکترصفارزاده،مجموعه فرهنگی ورزشی سردارشهید قاسم سلیمانی (گل گهر سیرجان) ، کد پستی ۷۸۱۷۸۵۱۵۷۱
تهران : سعات آباد، علامه شمالی ،خیابان ۲۲،ساختمان مریت،طبقه سوم ،کد پستی ۱۴۶۶۹۵۳۲۹۷
شماره تماس جهت پاسخگویی به سوالات و هماهنگی های لازم: ۰۹۱۳۳۴۵۷۹۰۶

درباره لوئی کان، معمار طرح توسعه تپه‌های عباس‌آباد تهران

با من از پدرم بگو

ساختمان پارلمان بنگلادش

۱۲ساله بود که پدرش درگذشت. ناتانیل کان، پسر معمار بزرگ، لوئی کان (۱۹۷۴-۱۹۰۱)، خود را فرزند اخراجی خانواده کان می‌داند. ناتانیل در سال ۲۰۰۳ مستندی فوق‌العاده تکان‌دهنده درباره روابط خانوادگی پدرش ساخت. او در گفت‌وگو با دیان ساجیک، گزارشگر گاردین می‌گوید چگونه ساخت این مستند، سرانجام او را با مردی که به سختی می‌شناخته، آشتی داده است. مستند «معمار من» ما را به سفری غمناک و در عین حال طنزآمیز می‌برد. در جریان این سفر، ناتانیل تلاش می‌کند با پدر درگذشته‌اش رفتاری صمیمانه داشته باشد و از میان آثار، اسناد و نامه‌ها و عکس‌های بازمانده او به حیات درونی‌اش نزدیک شود.

فرداد گوران
دنیای اقتصاد

گزارشگر گاردین می‌نویسد: «معماران کمی می‌توانند انتظار داشته باشند که خبر مرگ آنها به صفحه اول «نیویورک تایمز» راه یابد. لوئی کان ۱۷ مارس سال ۱۹۷۴ در ایستگاه پن (فیلادلفیا) دچار حمله قلبی شد و چشم بر جهان فروبست. او از سفر به بنگلادش باز گشته بود؛ جایی که آخرین پروژه‌های بلندپروازانه‌اش یعنی ساختمان مجلس ملی داکا (بنگلادش امروز) پس از ۱۲ سال عملیات اجرایی در حال تکمیل بود. کان این پروژه را با همکاری یکی از دانشجویانش در دانشگاه ییل، طراحی کرد. این بنا که از آن به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین بناهای معمارانه قرن بیستم نام می‌برند؛ شامل خوابگاه، سالن‌های غذاخوری و یک بیمارستان است. دو پلیسی که پیکر کان را در در طبقه پایین ایستگاه پن پیدا کردند، تمام تلاش خود را برای نجات جان او به کار بستند. با این حال نمی‌دانستند او کیست. وقتی داخل کیف پولش را گشتند متوجه شدند که او نشانی خود را در پاسپورتش خط زده است. احتمالا خواسته بود او را به‌عنوان یک شخص مجهول‌الهویه تحویل پزشکی قانونی دهند. پسر لوئی کان به یاد می‌آورد که در ۱۱ سالگی داستان مرگ لوئی کان را در نیویورک تایمز خوانده و دنبال نام خود به‌عنوان فرزند او بوده است؛ اما هیچ اشاره‌ای به او نشده است. کان سه فرزند داشته است. ناتیل که حاصل ازدواج کان با زنی به نام استر بوده، الکساندرا که از رابطه کان با همکار معمارش؛ آنه تینگ چینی، به دنیا آمده است (الکساندرا که در دانشگاه فیلادلفیا در رشته آموزش هنر درس خوانده است نقاش و محقق است) و ناتانیل که مادری دیگر داشته است: هریت پتیسون؛ معمار منظر.

ناتانیل که متولد سال ۱۹۶۲ است از اواخر دهه ۱۹۸۰ جذب زندگی پر حادثه و آثار شگفت‌انگیز پدرش شد. خاطرات گسسته خود را به اسناد و مستندات پیوند زد و طرح مستند «معمار من» را نوشت. مستندی که از همان آغاز پخش مورد توجه قرار گرفت و نامزد جایزه اسکار سال ۲۰۰۶ شد.

ناتانیل کان در آغاز قصد نداشت مستندی زندگی‌نامه‌ای (بیوگرافیک) بسازد. او می‌گوید: من به دنبال نشانه‌هایی از پدرم بودم که زندگی او را برایم روشن کند. اینکه عاشق سه زن بوده. از هرکدام یک فرزند داشته و همه آنها هنرمند یا معمار بوده‌اند. موضوعات دیگری نیز در کانون توجهم قرار داشت؛ دوستان و دانشجویان و همکارانش. کسانی که ده‌ها سال در کنار او بوده‌اند؛ شاهدان پدید آمدن آن طراحی‌های خلاقانه و معماری‌های شکوهمند. ناتانیل بر این نکته تاکید می‌کند که در جریان پنج سال ساخت مستند «معمار من» هر چه اعتماد به نفسش بیشتر شده، فیلم خاص‌تر و شخصی‌تر شده است.

او از نظر هزینه‌های ساخت هم در مضیقه بوده است: «سرگردان در دور بی‌پایان درخواست کمک مالی بودم و اگر همسرم نبود چه بسا این مستند هرگز به سرانجام نمی‌رسید.» ساخت این فیلم در واقع فرآیندی آزمایشی برای کان و خانواده‌اش بود. مردی سی و چند ساله که خجالت می‌کشید درباره جزئیات زندگی پدرش از دیگران سوال کند! او می‌گوید: لوئی کان در بنگلادش یک قهرمان ملی است. بنای عظیمی که طراحی کرده است با آن دیوارهای آجری و بتنی‌اش، نشاط‌آور و همچنین با ابهت است. ساختمان مجلس ملی با طراحی لوئی کان به شکل‌گیری دولت در حال ظهور آن زمان بنگلادش کمک کرد. از این رو در نزد مردم آن کشور، فراتر از خاطره یک بنای زیبا و مستحکم، جنبه سیاسی و اجتماعی نیز دارد. ذهنیت کان چنان با مصالح و ایده‌های معمارانه آمیخته بود که همه چیز را به‌عنوان موجودی زنده می‌دید. بنا به گفته مشهور او، یک معمار باید به مصالح گوش دهد و آوای درونی آنها را بشنود. از آنها بپرسد که چه نقشی در بنا به عهده می‌گیرند. بگوید سلام آجر و پاسخ آجر را بشنود.

لوئی کان ۱۷ فوریه ۱۹۰۱ در استونی به دنیا آمد. چهار ساله بود که خانواده‌اش به آمریکا مهاجرت کردند. کان از کودکی به نقاشی با آبرنگ علاقه داشت و این تعلق خاطر به هنر او را سرانجام به سمت معماری کشاند. در «مدرسه هنرهای زیبای پنسیلوانیا» معماری خواند. پس از چندین سال دستیاری و کار در دفاتر معماری فیلادلفیا، در سال ۱۹۳۵ دفتر مستقل خود را تاسیس کرد. از سال ۱۹۴۷ تا ۱۹۵۷ به‌عنوان استاد معماری در دانشکده معماری ییل تدریس کرد و از از سال ۱۹۵۷ تا زمان مرگ، استاد معماری در دانشکده طراحی دانشگاه پنسیلوانیا بود. کان که در آغاز جوانی تحت تاثیر نظریه سبک بین‌المللی لوکور بوزیه قرار داشت، طی دو دهه آخر زندگی، آثاری خلق کرد که مشخصه اصلی‌شان سبک خاص خود اوست؛ ساختمان‌هایی عظیم با تاکید بر روشنی و فضامندی. از همین رو برخی منتقدان در زمان حیات کان، او را «برترین معمار زنده آمریکا» می‌دانستند.

کان ۳۶ ساله بود که دفتر خود را در سال‌های رکود تاسیس کرد. او در آغاز بیشتر روی خانه‌های عمومی ارزان‌قیمت متمرکز شد.

کان در سال‌های ۱۹۵۱-۱۹۵۰، زمانی که جهان و اروپا از جنگی فراگیر و دهشتناک عبور کرده بود به‌عنوان استاد دانشگاه ییل به ایتالیا، یونان و مصر سفر کرد. این سفر تاثیری عمیق بر ذهن و کار او داشت. در جریان این سفر «بصری و درونی»، فلسفه خاص خود را در ارتباط با معماری پروراند و ذهنش معطوف به موضوع نور شد. کان در بازگشت به آمریکا، تحت تاثیر آثار دوران گوتیک، موزه هنر دانشگاه ییل را در سال ۱۹۵۳ طراحی کرد که انقلابی در معماری آمریکا بود؛ موزه‌ای که از آجر، بتن، فولاد و شیشه ساخته شده است و ویژگی بارزش، انعطاف فرم و گشودگی به فضای بیرون است. کان طی دو دهه فعالیت خلاقانه بیش از ۱۰ ساختمان معمارانه در آمریکا، هند و بنگلادش طراحی کرد. طراحی مجموعه تپه‌های عباس‌آباد، پروژه مشترک او با کنزو تانگه، معمار ژاپنی، به‌دلیل مرگش ناتمام ماند. به قول نادر اردلان، معمار بزرگ و از دانشجویان او، این پروژه نقض ایده غالب در آن زمان یعنی «فرم تابع عملکرد است» بود. کان گفته است با طراحی هر ساختمان همه چیز را از نو ابداع می‌کنید، مانند شیوه کاربرد مصالح، استفاده از نور و شکل‌دهی به فضا.

منابع: گاردین- موزه هنر و معماری دانشگاه ییل

لوئی کان در دفتر کارش

موسسه مدیریت احمدآباد- هند ۱۹۶۱

شهر خطی؛ طرح سبز یا گذرگاه ارواح؟

ام ال کلارک

مجتبی هاتف

جدیدترین پروژه مهندسی اجتماعی در عربستان سعودی شهری خطی موسوم به «لاین» است که اگر طبق برنامه پیش برود تاسیسات عظیم بعدی‌ای خواهد بود که تجلی نوآوری می‌شود؛ ولی پرسش‌هایی جدی نیز درباره هزینه انسانی‌اش به همراه دارد. بدیهی است که طراحی چنین شهری به طول ۱۷۰ کیلومتر، با دو ردیف آسمان‌خراش که مجموعه‌ای گسترده از امکاناتی مثل حمل‌ونقل پرسرعت و تسهیلات رفاهی لوکس را دربرمی‌گیرد، پیشرفت‌های فناورانه زیادی با کاربردهایی در جاهای دیگر به بار خواهد آورد.

اما این نوع مناظر شهری بی‌انتها، مثل چیزی که در داستان کوتاه «شهر متراکم» اثر جِی. جی. بالارد می‌بینیم، پیشینه‌ای دراز از ناکامی و شکست دارد که اگر بخواهد به خانه‌ای بالنده و ماندگار برای مردمان آینده واقعی تبدیل شود، باید بر این ناکامی‌ها فائق آید.

پروژه لاین که بخشی از یک طرح توسعه بزرگ‌تر به نام نئوم (NEOM) است، به مجموعه‌ای از سیاست‌های منطقه‌ای موسوم به «مناطق ویژه اقتصادی» تعلق دارد که بررسی موشکافانه‌تری می‌طلبد؛ حتی اگر به دست کشورهایی انجام شود که به‌خاطر موارد جدی نقض حقوق بشر بدنامند. بنابراین کارزارهای تبلیغاتی عربستان سعودی نباید با وعده‌های زندگی مجلل در واحه‌ای صحرایی که نقل چند محفل خبری می‌شوند حواس ما را پرت کند. به‌جای آن، به روایت دور و درازی توجه کنید که در سال‌های اخیر پشت این همه پروژهٔ پرخرج وجود دارد و درسی که درباره اوضاع هولناک سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عام‌المنفعه به ما می‌دهد.

اواسط دهه ۲۰۰۰ تا اواخر آن، دوره رونمایی از پروژه‌های بلندپروازانه عظیم در مقیاس شهری بود که همگی حول همین ایده نوآوری دیجیتال و آینده‌ای با انرژی پاک شکل گرفته بودند؛ ایده‌ای که محور فعالیت‌های تبلیغاتی پروژه لاین را نیز شکل می‌دهد. وقتی شرکت سرمایه‌گذاری مبادله که شرکتی دولتی است، با هدف ترسیم چشم‌اندازی برای آینده فناوری پاک در خارج از ابوظبی، پروژه شهر مصدر را آغاز کرد، سرانه ردپای زیست‌محیطی امارات متحده عربی به‌طرز آشکاری بالا رفت. اما، با گذشت تقریبا دو دهه، هنوز این پروژه به اتمام نرسیده و بحث‌های زیادی وجود دارد درباره سازه‌های ناتمامش که طی فرآیندهایی بسیار آلاینده ایجاد شده‌اند. این روزها نتایج مختلف طرح‌های سبز این پروژه و شباهت آن به شهر ارواح باعث شده است که به‌فکر تغییر کاربری‌اش بیفتند و امارات اخیرا برنامه‌هایی اعلام کرده است در راستای اینکه این پروژه را به نخستین منطقه اقتصادی فضایی دنیا تبدیل کند. همچنین وقتی شهر هوشمند شرکت اینچئون یوسیتی در کره‌جنوبی پیشنهاد شد، منطقه بین‌المللی تجاری سونگدو نویدبخش فضایی با فناوری پیشرفته، کم کربن و خوشایند عابران پیاده بود که تراکم شهری کافی‌اش محرکی برای زندگی پویاست. دولت کره‌جنوبی امیدوار بود که این فضا، در فاصله پروازی ۳٫۵ ساعتی با ۶۱ شهر و با بیش از یک میلیون نفر جمعیت، کانون شاخصی برای توسعه کسب‌وکار بین‌المللی باشد. اما این شهر، با همه فناوری‌های فانتزی‌ای که در بسیاری از بخش‌های تکمیل‌شده‌اش استقرار یافته‌اند تا امروز شهری کم‌جمعیت، متروکه و ملال‌انگیز باقی مانده است.

عربستان سعودی نیز به این موج میانه دهه ۲۰۰۰ پیوست و به شهر اقتصادی ملک عبدالله (KAEC، کِیک) پروژه‌ای به وسعت واشنگتن دی‌سی می‌نازید. این پروژه که به عهده شرکت سهامی عام «شهر اقتصادی اِعمار» گذاشته شده بود، نوید آن را می‌داد که با دورکردن عربستان از نفت و گشایش یکی از بزرگ‌ترین و کارآمدترین بندرهای تجاری دنیا، کسب‌وکار این کشور را متحول خواهد کرد. پروژه شهر اقتصادی ملک عبدالله را به‌عنوان یک طرح توسعه دوستدار محیط‌زیست تبلیغ می‌کردند؛ اما طراحان نتوانستند هزینه‌های ساخت و حتی ارتباطاتِ این شهر را تامین کنند. پروژه‌های داخلی عظیم که فاقد برنامه‌هایی برای برقراری ارتباط «آنلاین» این شهر با شبکه‌های تجاری اطراف بودند، بودجه‌های ساخت‌وساز را به ورشکستگی کشاند و کل پروژه از رشد بیشتر باز ایستاد. امسال اعلام شد که امید می‌رود سرمایه‌گذاران جدید به ازسرگیری پروژه تکمیل این شهر که شمار ساکنانش هنوز به ۱۰ هزار نفر نمی‌رسد، کمک کنند. اگر بخواهیم فهرست کاملی از پروژه‌های عظیم ابرشهری داشته باشیم، باید به طرح ایلان ماسک برای ساخت شهر مریخی اسپیس ایکس و طرح جف بزوس برای ایجاد کلونی‌های اونیل (استوانه‌های چرخان) در مدار نزدیک زمین اشاره کنیم. با اینکه بزوس امیدوار نیست این فناوری تا چند نسل آینده آماده شود؛ اما شرکت بلو اُریجینِ او روی ابزارهای لازم برای نزدیک‌ترکردن بشر به چنین هدفی کار می‌کند. برعکس، ایلان ماسک برای فرستادن انسان‌ها به مریخ با وام‌هایی که پس از کارکردن در آنجا تسویه خواهند کرد، تاریخ‌های بلندپروازانه‌ای در آینده نزدیک تعیین می‌کند.

رشد شهرها در دوره قاجار

شهرهای ایران در دوره قاجاریه، با وجود جنگ‌های ایران و روس و مسائل و مشکلات دیگر، در سایه امنیت و رونقی که پدید آمد، توسعه یافتند. این رشد شهری، نتیجه رونق اقتصادی زمانه خود (که در سایه آرامش و ثبات نسبی فراهم آمده بود) و به‌ویژه رونق تجارت بود؛ تجارت بین شهری و تجارت بین‌المللی. به این ترتیب، زندگی شهری و تجارت گسترده دوره صفویه که در قرن هجدهم رو به زوال نهاده بود تا حدی وارونه شد. بازرگانی در سی‌ساله نخست حکومت قاجارها، تا حدی بهبود یافت.

نتیجه این وضع، رونق شهرنشینی بود. شهرهای دوره قاجاریه، کانون‌هایی بودند به‌ویژه برای مبادله کالا و خدمات که بعد از اوج شکوفایی خود در دوره صفوی و زوال عمومی نیمه دوم قرن دوازدهم ه.ق. (قرن هجدهم م.) از آغاز دوره قاجاریه مجددا رونق گرفته بودند.

در نتیجه، ساختار شهری همان بود که از دوره صفویه و رونق مکتب شهرسازی اصفهان باقی بود. کینر که در دوران سلطنت فتحعلی‌شاه از ایران دیدن کرده است، شهرها را عموما محصور در حصارهای گلی یا گاه آجری توصیف می‌کند که دروازه و برج و باروهایی در آنها ایجاد شده بود و از دروازه‌ها که در مسیر راه‌های اصلی پیرامون شهر ایجاد می‌شدند، به مرکز شهر راه می‌بردند. بازرگانی به‌عنوان مهم‌ترین وجه اقتصاد شهری، بر این شیوه سازمان‌یابی ساختار شهر موثر بود و الگویی را از ساختار اصلی شهر ایرانی تعریف می‌کرد که در نوشته‌های بسیاری از سیاحان به آن اشاره شده است و در بررسی‌های محققان درباره شهر ایرانی نیز به‌عنوان اساس ساختار شهری نشان داده شده است.

در تعیین ساختار اصلی شهر ایرانی در دوران قاجار، نظرات محققان به هم نزدیک است. نادر اردلان، این ساختار را «نظام حرکت خطی بازار» می‌داند که مانند مغناطیسی عمل می‌کند. نظامی که از دروازه‌ای آغاز شده و به دروازه دیگر یا به مرکزی در میانه متصل می‌شود. «ذرات» (دکان‌ها، کاروانسراها، مدارس، مساجد، حمام‌ها) به این مغناطیس وصل شده و در پیوند با این مسیر قرار می‌گیرند. تعریف مشابهی را نزد حمیدی و دیگران می‌توان یافت که استخوان‌بندی یا ساختار اصلی شهر را شریان‌ها و شبکه‌های اصلی رفت و آمد و مراکز شهری می‌دانند که «با سازمان‌دهی معین زندگی و فعالیت را در شهر سامان می‌بخشند و شکل می‌دهند.» مصداق‌های آن را در بافت دوران قاجار شهرهای مختلفی مانند اصفهان، شیراز، کرمان، یزد و کاشان نشان می‌دهند. همچنین برحسب گروه‌های مختلف مورد توجه قرار می‌گیرد و هم معنایی که محیط برای ساکنان دارد. در بالاترین سطح از این جنبه، مفهوم شالوده نمادین مطرح می‌شود. خصوصیتی که وقتی شهر خوانا است، حاصل می‌شود.

در سطوح دیگر، باید به دنبال شیوه‌های معناداری محیط برای مردم گشت که بخشی از آن از طریق فهم اهمیت بنا یا فضا برحسب نحوه استفاده از فضا و نقش آن در جامعه حاصل می‌شود و بخشی از طریق بررسی شیوه نام‌گذاری فضاهای شهری. یعنی ممکن است مکان‌ها و مسیرهایی، سازنده تصویرذهنی از شهر یا بخشی از آن برای گروه‌هایی از مردم از شهر باشند؛ مکان‌ها و مسیرهایی که واجد هویت بارز کالبدی نیستند، ولی به‌دلیل نقشی که در حیات اجتماعی و فرهنگی جامعه می‌یابند و معنایی که برای مردم دارند، این جایگاه را پیدا می‌کنند. یعنی در بررسی ساختار شهر، در یک مرتبه باید ساختار اصلی شناسایی شود که متشکل از عناصر و فضاهای شهری نمادین با خصوصیات بارز کالبدی است که تصور ذهنی از شهر در عمومی‌ترین شکلش، شالوده نمادین شهر را به‌وجود می‌آورد.

زهرا اهری، استادیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی، تهران

اکباتان؛ شهرک معمارانه

شهرک اکباتان در محور توسعه شرقی-غربی تهران در سال ۱۳۴۵ توسط جوردن گروزِن از دفتر معماری گروزِن سمتون طراحی شد. شرکت دیگری از ایالات متحده به‌نام اِستارِت، فاز یک اکباتان را قبل از انقلاب اسلامی به پایان رساند. البته پیمانکارانی از کشورهای اروپایی و آسیایی مانند آلمان و کره‌جنوبی نیز در این پروژه شرکت داشتند. گسترش واحدهای مسکونی و صنعتی شهر تهران به‌سمت غرب و نزدیکی به فرودگاه از دلایل اصلی انتخاب محل ساخت این مجموعه بوده است. شرکت نوسازی و عمران تهران به‌عنوان یک شرکت خصوصی در سال ۱۳۵۴ کار روی این پروژه را آغاز کرد. با شروع پروسه طراحی و اجرای پروژه در سال ۵۴ تا سال ۵۷ قسمت اعظم اسکلت‌های مجموعه اجرا شد. که تقریبا تا این مرحله تمام فاز یک و ۹۰ درصد بلوک‌های فاز دو اجرا شده بودند. پس از انقلاب اسلامی به‌دلیل کسری بودجه در آن دوران و نیز مهاجرت متخصصان آلمانی و آمریکایی که روی این پروژه مشغول به کار بودند و مشکلات واردات مصالح ساختمانی و تجهیزات مورد نیاز، تکمیل پروژه اکباتان تا سال ۱۳۷۴ ناتمام ماند.

اکباتان، شهرکی که پس از گذشت چند دهه به یکی از بزرگ‌ترین و با هویت‌ترین محله‌های شهر تهران تبدیل شده است، یک نشانه شهری در مدخل دروازه غربی شهر تهران محسوب می‌شود که دورنمای آن از فاصله ۱۰ کیلومتری اتوبان کرج و جاده مخصوص نمایان است. این شهرک در ابتدای احداثش، به‌دلیل داشتن معماری یکنواخت و منطبق با الگوهای معماری سبک بین‌الملل، بسیار مورد انتقاد قرار گرفت و به‌عنوان محیطی فاقد ظرفیت‌های لازم برای ایجاد سرزندگی و نشاط در مجموعه ارزیابی می‌شد. اما امروزه به‌دلیل پیش‌بینی‌های لازم در فراهم آوردن زیرساخت‌های شهری و خدمات مورد نیاز، این شهرک نسبت به بسیاری از شهرک‌های جدید، مزیت‌های زیادی دارد و نزد ساکنان دارای اعتبار و ارزش شده است. در کتاب «شهرک اکباتان، مدنیت معاصر معماری ایران» از مهندس رحمان گلزار شبستری به‌عنوان سازنده اصلی اکباتان نام برده شده است.

در واقع مهندس گلزار به‌عنوان مالک «شرکت سهامی نوسازی و عمران تهران» کار ساخت اکباتان را آغاز می‌کند. فاز یک اکباتان توسط مهندس گلزار و مهندس فریدون آذری طراحی می‌شود؛ اما به‌دلیل فقدان تجربه کافی در ساخت سازه‌های بتنی در دهه ۴۰ و ۵۰ در ایران، مدیریت ساخت و نظارت بر اجرای فاز اول اکباتان به شرکت آمریکایی استارت واگذار می‌شود. همچنین طراح فاز ۲ اکباتان یک معمار کره‌ای به نام کیم سئوگئون بوده است. مهندس گلزار (۱۳۰۸ - ۲۶ دی ۱۴۰۰) درباره طراحی و ساخت شهرک اکباتان می‌گوید: شوربختانه بعضی‌ها شایعه کرده‌اند که من در اکباتان الگوبرداری کردم؛ اما به هیچ وجه چنین نبوده؛ چیزی که درباره اکباتان برای من باعث افتخار معماری مملکت ماست، این است که اکباتان اولین شهرک و مجموعه ساختمانی در دنیاست که ۱۰۰ درصد ساختمان است و ۱۰۰ درصد فضای سبز. ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار متر مربع ساختمان و ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار متر مربع فضای سبز در اکباتان وجود دارد. این ایده کاملا خلاقانه بود. این چیزی است که در دنیا راجع به آن صحبت می‌کنند.

یکی از شایعات بد درباره اکباتان که آن موقع خیلی به گوشم می‌رسید این بود که به‌دلیل اینکه این شهرک در ورودی شهر تهران است و آن طرف به سمت کرج، کارخانه‌های صنعتی فعال هستند، دود و هوای آلوده وارد اکباتان می‌شود. این در حالی بود که من اکباتان را طوری طراحی کردم که فضای خالی زیر برج‌ها این هوا را رد می‌کند و هوای آلوده در شهرک نمی‌ماند. شهرک اکباتان همان‌طور که می‌بینید، روی ستون بنا شده است.

رنگ در تهران دوره ناصری

در اینجا لازم است خاطرنشان سازم که امروزه در ایران دو رنگ، بیش از همه رنگ‌ها در ساختمان‌ها و عمارت‌های دولتی و غیردولتی و نیز در اشیای چوبین مثل میز و صندلی و نیمکت به کار می‌رود، این دو رنگ عبارتند از: سیاه و زرد. این رنگ‌ها که خاص کشور اتریش است بیش از سایر رنگ‌ها به چشم می‌خورد و در این خصوص باید گفت که ایرانیان از خود اتریشی‌ها هم اتریشی‌ترند. درها و دروازه‌ها و حتی دروازه‌های غول پیکر اصلی شهر، چارچوب پنجره‌ها، نرده‌ها، قراول‌خانه‌ها و اسلحه‌خانه‌ها و خلاصه هر چیزی که به رنگ زدن احتیاج داشته باشد، دارای خطوط راه‌راه سیاه و زرد است.

منبع: بروگش، هینرش، ۱۳۷۴، در سرزمین آفتاب، برگردان به فارسی مجید جلیلوند، تهران، نشر مرکز

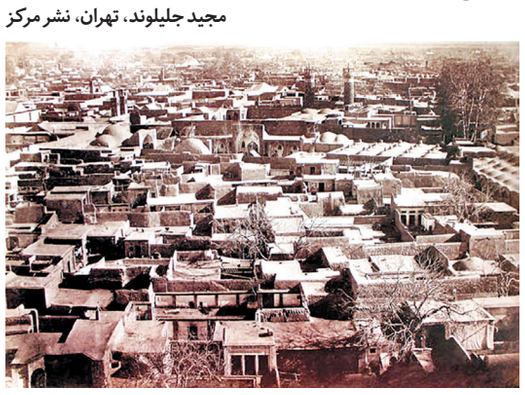

دنیای اقتصاد - روزنامه صبح ایران
گروه بورس
☎ ۵۲۱۸۹۳۵۵
bourse@den.ir

ارزش خرید و فروش سهام هفتگی حقیقی/حقوقی بازار سهام

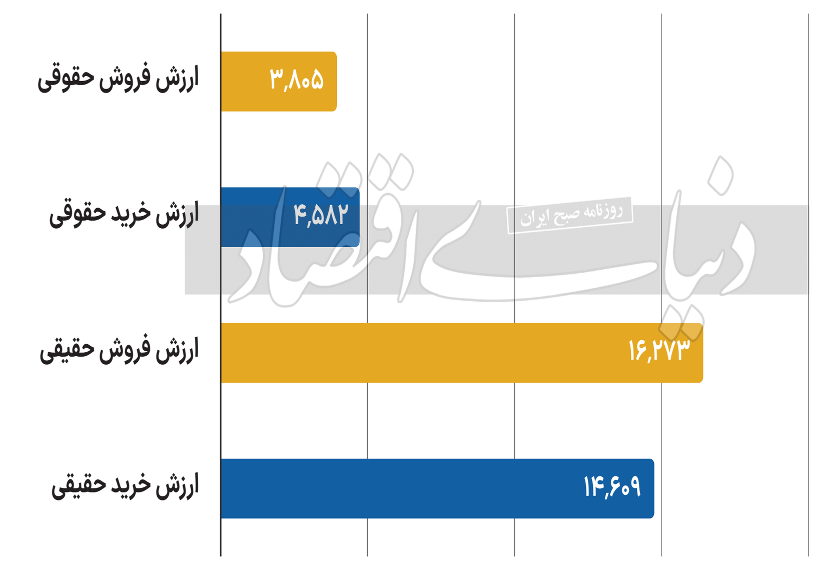

خالص تغییر مالکیت هفتگی صنایع بورسی

حقوقی به حقیقی / حقیقی به حقوقی

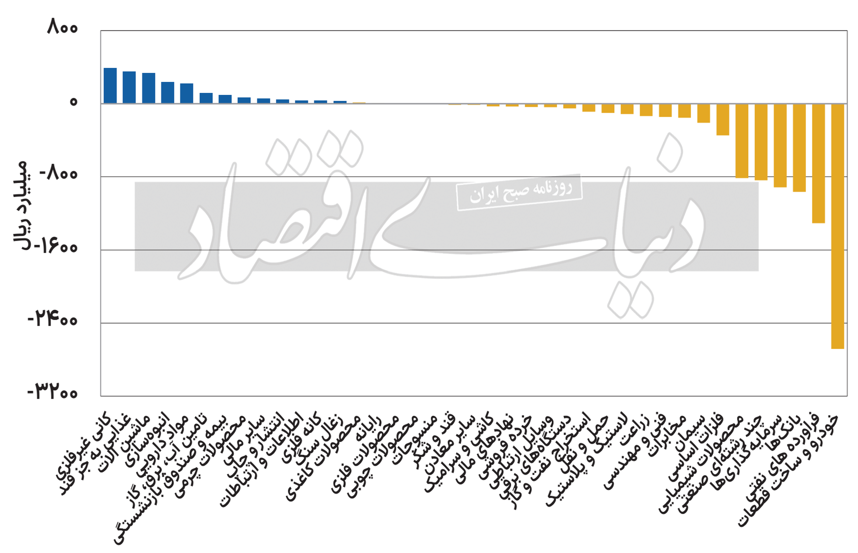

خالص تغییر مالکیت روزانه سهامداران بورس اوراق بهادار تهران

حقوقی به حقیقی / حقیقی به حقوقی

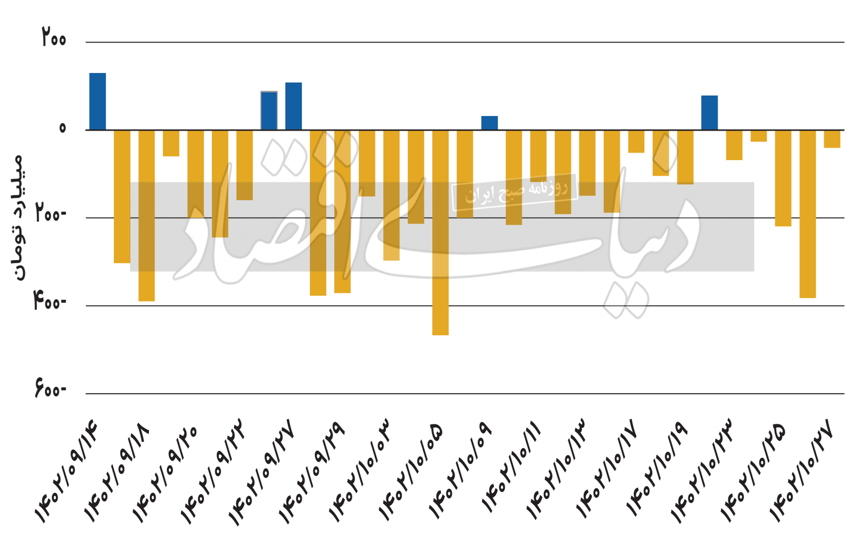

روزانه

بیشترین درصد افزایش

بیمه پارسیان در حالی عنوان نخست جدول بیشترین درصد افزایش روز چهارشنبه را از آن خود کرد که پگاه خراسان در رده پنجم گروه ایستاد. «غشان» سود هر سهم خود را ۶۳۸ ریال اعلام کرده است. سرمایه این شرکت معادل یک هزار و ۷۱۸میلیارد ریال است.

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
بیمه پارسیان	۳۵۷۳	۶/۷۸
لیزینگ ایرانیان	۵۴۲۰	۶/۴۸
فرآورده‌های نسوز	۱۲۳۰۰	۶/۴۰
آهنگری تراکتورسازی	۴۳۵۵	۶/۱۲
پگاه خراسان	۷۷۴۰	۵/۱۶
گروه صنعتی ملی	۲۹۷۳۷۰	۴/۹۹
خدمات کشاورزی	۴۳۹۲۰	۴/۹۷
سیمان دشتستان	۱۲۹۱۵۰	۴/۹۱
موتوژن	۲۶۳۸	۴/۷۲
سیمان ایلام	۲۷۰۰۰	۴/۶۹

بیشترین درصد کاهش

سرمایه‌گذاری پردیس در صدر جدول بیشترین درصد کاهش روز چهارشنبه قرار گرفت. جام دارو در رده چهارم این گروه ایستاد. «فجام» سود هر سهم خود را ۵۶۲ ریال پیش‌بینی کرده است. سرمایه این شرکت ۵ هزار و۵۰۰ میلیارد ریال است.

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
سرمایه‌گذاری پردیس	۴۶۲۰	(۶/۱۰)
سرمایه‌گذاری مسکن شمال‌شرق	۳۵۰۷۰	(۴/۶۰)
سیمان نی‌ریز	۶۱۷۱۰	(۴/۲۴)
جام دارو	۹۳۸۰	(۴/۱۹)
کشت پیاذر	۱۷۱۹۰	(۴/۱۳)
لیزینگ کارآفرین	۶۸۸۰	(۳/۷۸)
واسپاری ملت	۸۵۲۰	(۳/۴۰)
فیبر ایران	۸۸۴۰	(۳/۰۷)
سرمایه گذاری ساختمان	۲۳۹۹	(۲/۸۷)
پشم شیشه	۱۱۳۵۰	(۲/۵۸)

پرمعامله‌ترین سهم

در جریان معاملات روز چهارشنبه سرمایه‌گذاری پردیس به عنوان پرمعامله‌ترین سهم شناخته شد. پالایش نفت اصفهان در این گروه سوم شد. این نماد با سرمایه‌ای معادل ۲۲۷ هزار میلیارد ریال، سود هر سهم خود را ۱۶۹۵ ریال اعلام کرده است.

نام شرکت	آخرین قیمت	مقدار تغییر
سرمایه‌گذاری پردیس	۴۶۲۰	۶۰۶۳
ایران‌خودرو	۲۸۸۷	۵۵۳۶
پالایش نفت اصفهان	۸۵۹۰	۵۲۵۸
شاهد	۱۶۸۹۰	۴۶۴۴
سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴۶۴۱	۳۹۹۶
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۱۲۵۱	۳۸۲۸
سایپا	۲۴۸۵	۳۶۹۵
زامیاد	۵۹۱۰	۳۴۹۲
بانک ملت	۲۵۲۱	۳۲۸۰
سیمان ایلام	۲۷۰۰۰	۳۰۸۳

بیشترین ارزش معامله

جایگاه نخست بیشترین ارزش معامله روز چهارشنبه را پالایش نفت اصفهان به خود اختصاص داد. سیمان ایلام رتبه پنجم را با سرمایه یک هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال به دست آورد. سود هر سهم این شرکت ۹۸۸ ریال اعلام شده است.

نام شرکت	آخرین قیمت	مقدار تغییر
پالایش نفت اصفهان	۸۵۹۰	۷۳۱۸۲۵
سرمایه‌گذاری پردیس	۴۶۲۰	۵۹۶۸۲۳
ایران‌خودرو	۲۸۸۷	۵۲۷۰۱۰
خدمات کشاورزی	۴۳۹۲۰	۵۲۲۴۲۳
سیمان ایلام	۲۷۰۰۰	۴۷۹۷۰۵
بیمه پارسیان	۳۵۷۳	۴۷۶۰۷۷
شاهد	۱۶۸۹۰	۴۶۶۸۳۵
سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴۶۴۱	۴۱۳۶۳۶
آهنگری تراکتورسازی	۴۳۵۵	۳۷۹۷۸۲
سایپا	۲۴۸۵	۳۷۶۶۰۸

میلیون ریال

هفتگی

بیشترین درصد افزایش

پارس سرام عنوان نخست جدول بیشترین درصد افزایش هفته گذشته را از آن خود کرد. کیمیدارو در جایگاه چهارم این گروه قرار گرفت. «دکیمی» سود هر سهم خود را ۳۹۶۱ ریال اعلام کرده است. سرمایه این شرکت ۵۷۶ میلیارد ریال است.

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
پارس سرام	۱۱۹۸۰	۲۰/۸۹
بیمه پارسیان	۳۵۷۳	۱۸/۲۴
سیمان دشتستان	۱۲۹۱۵۰	۱۷/۲۶
کیمیدارو	۳۸۷۰۰	۱۱/۵۳
پشم شیشه	۱۱۳۵۰	۱۰/۳۰
قند اصفهان	۱۸۶۹۰۰	۸/۷۴
نوسازی و ساختمان تهران	۱۳۵۶۰	۸/۵۷
پارس فولاد سبزوار	۴۸۵۶۰	۸/۲۲
لیزینگ کارآفرین	۶۸۸۰	۸/۰۱
سرمایه‌گذاری امید	۱۵۰۱۰	۷/۹۱

بیشترین درصد کاهش

شیمیایی فارس بیشترین درصد کاهش هفته گذشته را به خود اختصاص داد. شکر شاهرود در این دسته بندی رتبه سوم را به دست آورد. «قشکر» سود هر سهم خود را ۵ ریال اعلام کرده است. سرمایه این شرکت ۲ هزار و ۴۶۰ میلیارد و ۹۳ میلیون ریال است.

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
شیمیایی فارس	۲۳۱۳	(۱۱/۹۲)
لامیران	۱۱۶۱۰	(۱۰/۶۹)
شکر شاهرود	۲۷۴۶	(۱۰/۳۸)
جوشکاب یزد	۱۴۷۱۰	(۹/۹۸)
ساییا آذین	۳۷۸۵	(۹/۸۶)
فنرسازی خاور	۱۵۶۱۰	(۹/۶۱)
چرخشگر	۲۲۶۹۰	(۹/۲۴)
نورد آلومینیوم	۷۳۱۰	(۸/۷۴)
کمک فنر ایندامین سایپا	۴۱۹۰	(۸/۱۱)
سایپا شیشه	۲۳۴۰۰	(۸/۰۹)

پرمعامله‌ترین سهم

در هفته گذشته ایران خودرو پرمعامله‌ترین سهم بازار شناخته شد. فولاد مبارکه اصفهان رتبه هفتم این گروه را با سرمایه ۸۰۰ هزار میلیارد ریال به دست آورد. «فولاد» سود هر سهم خود را ۱۱۶۷ ریال اعلام کرده است.

نام شرکت	آخرین قیمت	مقدار تغییر
ایران خودرو	۲۸۸۷	۳۷۲۸۰
بانک ملت	۲۵۲۱	۳۴۹۸۱
سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴۶۴۱	۳۱۲۵۷
سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی	۱۲۵۱	۳۰۵۲۸
شاهد	۱۶۸۹۰	۳۰۰۱۹
پالایش نفت اصفهان	۸۵۹۰	۲۵۴۲۹
فولاد مبارکه اصفهان	۶۲۴۰	۲۳۸۹۱
پالایش نفت بندرعباس	۱۰۳۷۰	۲۲۶۱۹
سایپا	۲۴۸۵	۲۱۸۸۹
سرمایه‌گذاری ساختمان	۲۳۹۹	۲۰۵۴۱

بیشترین ارزش معامله

جایگاه نخست بیشترین ارزش معامله را در هفته گذشته ایران‌خودرو به خود اختصاص داد. بانک ملت در رده سوم این گروه ایستاد. «وبملت» با سرمایه ۷۱۰ هزار میلیارد ریال، سود هر سهم خود را ۸۴۲ ریال اعلام کرده است.

نام شرکت	آخرین قیمت	مقدار تغییر
ایران‌خودرو	۲۸۸۷	۳۹۴۱۳۵۳
سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴۶۴۱	۳۶۰۸۲۰۵
بانک ملت	۲۵۲۱	۳۵۹۷۳۴۹
فولاد مبارکه اصفهان	۶۲۴۰	۳۵۵۹۹۱۳
پالایش نفت اصفهان	۸۵۹۰	۳۲۸۹۴۳۷
شاهد	۱۶۸۹۰	۳۱۷۰۶۶۶
توسعه فارس	۲۶۸۲۰	۲۸۳۴۴۱۲
سایپا	۲۴۸۵	۲۵۹۳۹۸۷
پالایش نفت بندرعباس	۱۰۳۷۰	۲۴۷۵۶۵۲
مس ایران	۷۴۶۰	۲۴۲۵۱۷۴

میلیون ریال

ماهانه

بیشترین درصد افزایش

سیمان دشتستان رتبه اول جدول بیشترین درصد افزایش ماه گذشته را از آن خود کرد. لنت ترمز در این گروه سوم شد. سود هر سهم «خلنت» مبلغ ۱۵۰۲ ریال و سرمایه آن معادل ۶۰۰ میلیارد ریال است.

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
سیمان دشتستان	۱۲۹۱۵۰	۶۳/۴۴
نوسازی و ساختمان تهران	۱۳۵۶۰	۵۴/۵۲
لنت ترمز	۲۷۸۶۰	۴۴/۰۵
پشم شیشه	۱۱۳۵۰	۳۷/۰۸
پارس الکتریک	۴۱۲۶۰	۳۳/۵۳
توسعه فارس	۲۶۸۲۰	۳۱/۲۱
کیمیدارو	۳۸۷۰۰	۲۱/۱۶
داروسازی روز دارو	۱۴۵۷۰	۲۰/۳۱
جام دارو	۹۳۸۰	۱۹/۴۹
گروه صنعتی بوتان	۲۲۳۹۰	۱۹/۳۵

بیشترین درصد کاهش

رده نخست بیشترین درصد کاهش ماه گذشته را سایپا شیشه به دست آورد. آذر آب نیز رده نهم این گروه را به خود اختصاص داد. زیان «فاذر» ۴ ریال و سرمایه آن معادل ۱۸ هزار و ۱۲۶ میلیارد و ۴۷۵ میلیون ریال است.

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
سایپا شیشه	۲۳۴۰۰	(۲۶/۵۳)
فیبر ایران	۸۸۴۰	(۲۱/۹۵)
آتیه دماوند	۸۲۸۰	(۲۰/۸۴)
دشت مرغاب	۲۱۷۸۰	(۱۸/۸۱)
سامان‌گستر اصفهان	۱۹۱۲۰	(۱۵/۹۲)
نسوز پارس	۵۶۸۰	(۱۴/۳۳)
ریخته‌گری تراکتورسازی	۴۴۵۵	(۱۳/۳۳)
سرمایه‌گذاری رنا	۶۳۸۰	(۱۲/۹۹)
آذر آب	۱۷۴۲	(۱۲/۸۶)
توسعه صنایع بهشهر	۶۴۰۰	(۱۲/۸۱)

پرمعامله‌ترین سهم

ماه گذشته شاهد پرمعامله‌ترین سهم بازار شناخته شد. سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی در این دسته‌بندی رتبه چهارم را با سرمایه یک هزار و ۶۳۶ هزار میلیارد ریال به دست آورد. سود هر سهم «شستا» معادل ۱۹۸ریال اعلام شده است.

نام شرکت	آخرین قیمت	مقدار تغییر
شاهد	۱۶۸۹۰	۱۳۹۸۱۹
ایران‌خودرو	۲۸۸۷	۱۱۹۷۲۷
سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴۶۴۱	۱۱۶۲۴۳
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۱۲۵۱	۱۰۷۲۳۵
فولاد مبارکه اصفهان	۶۲۴۰	۱۰۳۰۹۷
زامیاد	۵۹۱۰	۹۵۲۲۲
ذوب‌آهن اصفهان	۴۳۰۶	۸۸۳۳۱
سایپا	۲۴۸۵	۷۸۹۹۴
پالایش نفت اصفهان	۸۵۹۰	۷۸۰۸۷
سرمایه‌گذاری خوارزمی	۱۹۰۳	۷۸۰۶۷

بیشترین ارزش معامله

جایگاه نخست بیشترین ارزش معامله را در ماه گذشته فولاد مبارکه اصفهان به خود اختصاص داد. ایران خودرو در رده چهارم این گروه ایستاد. «خودرو» با سرمایه ۳۰۱ هزار و ۶۵۶ میلیارد و ۶۸ میلیون ریال، زیان هر سهم خود را مبلغ ۱۲۹۸ ریال اعلام کرده است.

نام شرکت	آخرین قیمت	مقدار تغییر
فولاد مبارکه اصفهان	۶۲۴۰	۱۴۸۷۵۶۳۵
شاهد	۱۶۸۹۰	۱۴۸۰۵۹۸۰
سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴۶۴۱	۱۲۷۴۸۱۳۸
ایران‌خودرو	۲۸۸۷	۱۲۵۰۸۸۸۳
ذوب‌آهن اصفهان	۴۳۰۶	۱۱۲۰۱۸۰۳
بانک ملت	۲۵۲۱	۱۰۸۹۲۶۴۹
پالایش نفت اصفهان	۸۵۹۰	۱۰۰۵۵۴۶۲
مس ایران	۷۴۶۰	۹۲۷۷۴۷۵
زامیاد	۵۹۱۰	۸۷۶۱۸۴۰
سایپا	۲۴۸۵	۸۳۶۹۴۶۵

میلیون ریال

ارزش خرید و فروش هفتگی حقیقی/حقوقی صندوق های سرمایه گذاری بورس

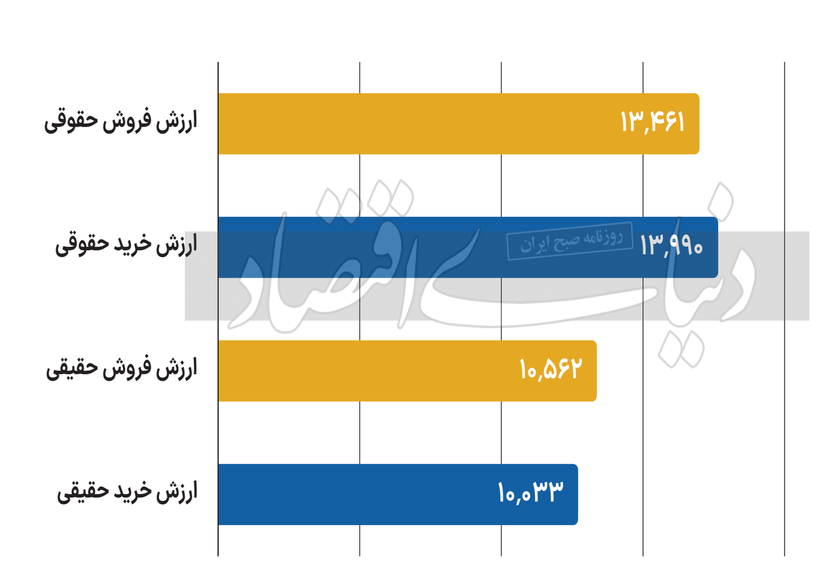

تغییر مالکیت هفتگی صندوق های سرمایه گذاری بورسی

حقیقی به حقوقی / حقوقی به حقیقی

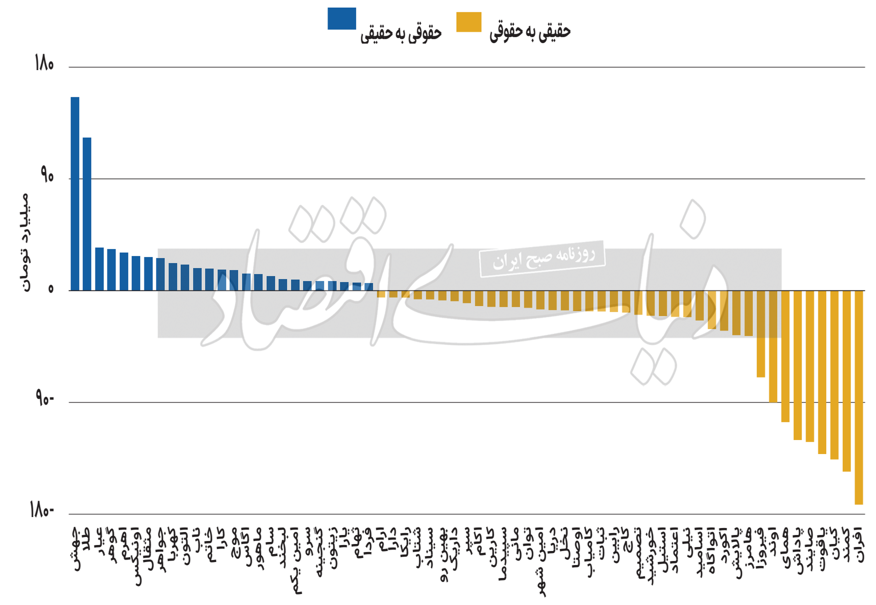

خالص تغییر مالکیت روزانه صندوق های سرمایه گذاری بورسی

حقوق به حقیقی / حقیق به حقوقی

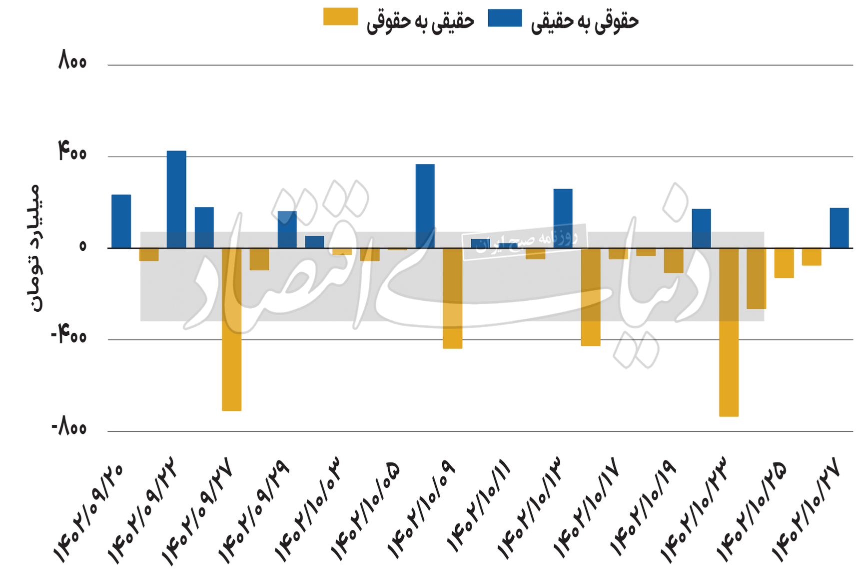

دنیای اقتصاد - روزنامه صبح ایران
گروه بورس
☎ ۵۲۱۸۹۳۵۵
bourse@den.ir

بازار آتی

آمار معاملات آتی بورس کالا-۲۸ دی

قرارداد	شرح- هر واحد معاملاتی	قیمت -ریال
ETCBA02	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل بهمن‌ماه ۱۴۰۲	۲۱۹,۵۷۵
KBBA02	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل بهمن‌ماه ۱۴۰۲	۲۹,۶۲۲
SILBA02	قرارداد آتی نقره تحویل بهمن ماه ۱۴۰۲	۴۲۶,۴۷۱
PSBA02	قرارداد آتی پسته بادامی تحویل بهمن‌ماه ۱۴۰۲	۴,۰۰۰,۰۰۰
SILES02	قرارداد آتی نقره تحویل اسفندماه ۱۴۰۲	۴۰۵,۶۳۳
GB15ES02	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۱۵ اسفندماه ۱۴۰۲	۳۸,۶۲۶,۶۶۷
SAFES02	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اسفندماه ۱۴۰۲	۷۲۵,۳۲۵
KBFA03	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۳	۳۱,۶۴۷
PSFA03	قرارداد آتی پسته بادامی تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۳	۴,۵۹۹,۹۰۰
ETCFA03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۳	۲۴۵,۸۵۰
SILOR03	قرارداد آتی نقره تحویل اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳	۴۴۱,۰۰۰
SAFOR03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳	۸۰۹,۰۹۹
GB31OR03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳	۴۳,۰۴۳,۸۲۴
KBKH03	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل خردادماه ۱۴۰۳	۳۴,۱۸۷
ETCKH03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل خردادماه ۱۴۰۳	۲۶۲,۲۷۱
SAFTR03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل تیرماه ۱۴۰۳	۸۸۵,۴۷۴
GB31TR03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۱ تیرماه ۱۴۰۳	۴۶,۴۸۱,۹۰۰
ETCMO03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل مردادماه ۱۴۰۳	۲۸۴,۶۵۲
GB27SH03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۲۷ شهریورماه ۱۴۰۳	۵۱,۵۲۱,۴۷۱
ETCME03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل مهرماه ۱۴۰۳	۳۱۱,۱۴۳

زنجیره فولاد

آمار معاملات زنجیره ارزش فولاد در بورس کالا

نوع کالا	قیمت معاملاتی ریال هر کیلوگرم	تاریخ
کنسانتره سنگ‌آهن چادرملو	۳۵,۶۶۸	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
گندله سنگ‌آهن چادرملو	۴۹,۰۳۱	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
گندله سنگ‌آهن معدنی و صنعتی گل‌گهر	۴۷,۰۱۳	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
آهن‌اسفنجی آهن و فولاد غدیر ایرانیان	۱۱۹,۳۳۸	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
آهن‌اسفنجی-ایمیدرو -میانه	۱۱۲,۶۳۵	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
شمش بلوم (۱۵۰*۱۵۰) 5SP فولاد خوزستان	۱۸۷,۷۲۳	۱۴۰۲/۱۰/۲۵
میلگرد متوسط ۱۶، ۱۸، ۲۰ ذوب‌آهن اصفهان	۲۰۸,۸۴۹	۱۴۰۲/۱۰/۲۷

پلیمر خاورمیانه

تغییرات قیمتی محصولات پلیمری در منطقه خاورمیانه هفته منتهی به ۱۷ ژانویه ۲۰۲۴

نوع کالا	کف قیمت - دلار	سقف قیمت - دلار
پلی‌اتیلن سنگین	۹۴۹	۹۵۱
پلی‌اتیلن سبک	۱,۰۱۷	۱,۰۱۹
پلی‌اتیلن سبک خطی	۹۴۱	۹۴۳
پلی‌پروپیلن نساجی	۸۴۹	۸۵۱
پلی‌پروپیلن تزریقی	۸۴۹	۸۵۱

منبع: Inpia

بازار جهانی

نرخ فروش فلزات اساسی در بورس فلزات لندن -۲۹ دی- ۱۲:۳۰

محصول	قیمت - دلار به ازای تن
آلومینیوم	۲,۱۷۵
نیکل	۱۶,۲۳۲
سرب	۲,۰۹۱
روی	۲,۴۷۴
مس	۸,۳۵۱
قلع	۲۵,۵۰۰

نرخ‌های اعلامی، قیمت غیررسمی لحظه‌ای از بازار فلزات پایه است.

واکنش احساسی بازارها به داده‌های اقتصادی چین ماندگار می‌شود؟

عقبگرد کنترل شده چینی‌ها

فرود آهسته بازار املاک در چین ظرف ۲۸ ماه اخیر سرعت گیر رشد اقتصادی این کشور شده و سیگنالی منفی برای بازارهای کالایی به همراه داشته است. برخی تحلیلگران از این وضعیت به‌عنوان بحران اژدهای زرد یاد می‌کنند، اما در نگاهی دیگر می‌توان این وضعیت را کنترل بحران مالی در بخش مسکن و کاهش انتخابی سهم مسکن در رشد تولید ناخالص ملی چین خواند. البته کاهش سهم مسکن در اقتصاد چین تبعات بزرگی برای این کشور و سایر کشورهای دنیا به همراه دارد، اما دولت چین تاکنون به‌خوبی از پس این فرود آهسته برآمده است.

راضیه احقاقی
دنیای اقتصاد

ظرف هفته منتهی به روز جمعه ۱۹ ژانویه، بازارهـای کالایی با محوریت سنگ‌آهن، فولاد و فلزات غیرآهنی با نگرانی نسبت به داده‌های اقتصادی چین در مسیر سقوط آزاد قیمتی نوسان داشتند. در حالی این عقبگرد قیمتی در بازارها رقم خورد که چین در هدف‌گذاری اقتصادی خود برای سال ۲۰۲۳ موفق بود، اما قرائت‌های منفی از این رشـد اقتصادی و بحران‌زده خواندن چین، سیگنالی منفی برای بازارها به همراه داشت.

بحران یا فرود آهسته بازار املاک چین؟

داده‌هـای اداره ملی آمار چین نشـان داد که قیمت مسکن در این کشور ظرف ماه دسامبر مجددا ۰,۴ درصد کاهش یافت که این بیشترین افت نرخ ماهانه مسکن در چیـن پس از مـارس ۲۰۲۳ بـود. در عیـن حال از ۲۰ ماه گذشته، بهای مسکن در چین در ۱۸ ماه کاهش داشته است. به این ترتیب می‌توان گفت بخش املاک در دومین اقتصـاد جهانی همچنان با بحـران مواجه است و این موضوع تاثیر منفی غیرقابل کتمانی بر رشد اقتصادی این کشور گذاشته اسـت. بحران در بخش املاک و مسـتغلات چین، در زمان همه‌گیـری کرونا در این کشـور عیان شـد. شرکت‌های توسـعه‌دهنده سـاختمان در چین به دلیل افت فروش ملک با بحران نقدینگی طولانی‌مدت و کاهش فروش مواجه شدند. همزمان با بروز این بحران، سخت‌گیری دولت چین در اعطای تسهیلات به شرکت‌های توسعه‌دهنده بدهکار، دومینوی نکول در غول‌های ساختمانی چین را رقم زد. ساخت‌وسـاز در چین ظرف دهه‌هـای اخیر بار بخش بزرگی از رشـد تولید ناخالص ملی در چین را بر دوش کشیده اسـت. گفته می‌شـود ۲۵ تا ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی چین به فعالیت‌های ساخت‌وسـاز و صنایع مرتبط با آن وابسته اسـت. در عین حال بخش عمـده‌ای از مـردم چیـن در بـازار املاک این کشـور سرمایه‌گذاری کرده‌اند. بنابراین سقوط بخش املاک در عین حال که آسیب جدی به رشد اقتصادی بزرگ‌ترین اقتصاد کالامحور جهانی وارد می‌کنـد، گروه بزرگی از مردم را در این کشور متضرر کرده است که این موضوع بحران بزرگ عدم‌رضایت را در این کشور رقم خواهد زد. با این حال دولت شی جین‌پینگ در سال ۲۰۲۱ از حمایت مستمر از شرکت‌های توسعه‌دهنده بدهکار بانکی در این کشور عقب نشست. این تغییر رویه از سوی دولت چین به‌عیان شدن بدهی ۳۰۰ میلیارد دلاری شرکت اورگراند ظرف ماه‌های پایانـی ۲۰۲۱ انجامیـد و این موضوع واهمه تکرار بحرانی مشـابه به بحران مسـکن آمریکا در سال ۲۰۰۸ را میان فعالان بازارهای جهانی ایجاد کرد. بحران بدهی در شرکت‌های ساختمانی چین ادامه‌دار شد، اما اتفاقی همچون بحران سال ۲۰۰۸ تکرار نشد. درواقع چینی‌ها موفق به کنترل وضعیت و تبدیل آن به فرود نرم شدند. به این ترتیب ظرف ۲۸ ماه گذشته همواره موضوع بحران در بخش ساخت‌وساز چین در صدر اخبار اقتصادی جهان قرار دارد؛ اما این موضوع نشـانه فرود آهسته این بازار به‌نحوی است که دومین اقتصاد جهانی کمترین آسیب را از آن دریافت کند.

ساخت‌وساز، ترمز اقتصاد چین را کشید

ظرف روزهای اخیـر داده‌های رشـد تولید ناخالص داخلی چین برای سـال ۲۰۲۳ منتشر شد. در حالی که دولت این کشور رشـد اقتصادی ۵ درصدی را برای سـال جاری هدف‌گذاری کرده بود، رشد ۵,۲ درصدی برای این سال اعلام شد. به این ترتیب چینی‌ها مجددا در تحقق رشد اقتصادی هدف‌گذاری‌شده موفق شدند. این در حالی بود که نظرسـنجی‌ها به رشـد اقتصادی ۵,۳ درصدی امیدوار بودند. بنابراین تحقق نیافتن رشد اقتصادی چین مطابق انتظار در سه‌ماهه پایانی سال ۲۰۲۳ باعث شد تا رشد تولید ناخالص داخلی در چین از انتظارات بازارها عقب بماند و این موضوع سـیگنال منفی برای بازارهای کالایی دنیا به همراه داشت.

ظرف مـارس ۲۰۲۳ و زمانـی که دولت چین رشـد اقتصادی ۵ درصـدی را هدف‌گذاری کـرد، بازارهای جهانی این داده را بارها تحلیل کرده و عنوان کردند که چنین هدف‌گذاری‌ای به مفهوم عقبگرد دومین اقتصاد جهانی اسـت. از سویی رشـد اقتصادی ۵ درصدی در سـال ۲۰۲۳ بر پایه رشـد اقتصادی ۲,۲ درصدی در سـال ۲۰۲۲ چندان دشـوار نیست و از سـوی دیگر رشـد ۵ درصدی کمترین میزان رشد سـالانه چین در بازه ۳۰ سال اخیر به‌استثنای دوران کروناست. به این ترتیب اگرچه چین توانست در اولین سال پس از کنترل کرونا و در حالی که بحران در شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک در این کشور پا برجا بود، رشـد ۵,۲ درصدی را محقق کند، اما رسـانه‌های جریان اصلـی دنیا از این داده‌ها به‌عنوان بحران و حتی شکست چین یاد کردند. در این شرایط بسیاری از تحلیلگران داده ضعیف رشد ۵,۲ درصدی در اقتصاد را نتیجه حمایت غیرکافی دولت پکن از بخش مسکن می‌دانند. ظرف سال ۲۰۲۳ دولت چین اقدامات حمایتی از جمله تسهیل در رشد سرمایه، دسترسی آسان‌تر به منابع مالی و اعطای راحت‌تر وام به توسعه‌دهندگان املاک محلی در این کشور را اجرایی کرد. اما به گفته فعـالان بخش مسـکن در چین، این اقدامات چندان جذاب نبود و دولت چین برای تحریک بخش مسکن در این کشور باید به اجرای محرک‌های قوی‌تر و هدفمندتر روی آورد. بخش مسـکن و صنایع وابسـته به آن در چین محـرک ۲۵ تا ۳۰ درصد رشـد اقتصادی این کشور است. بنابراین بحران در شرکت‌های سازنده املاک در چین از مهم‌ترین عوامل عقبگرد رشد اقتصادی چین ظرف سال‌های اخیر بوده است. بخش مسـکن در چین ترمز رشـد اقتصادی در این کشور را کشیده است؛ اما تحقق رشـد اقتصادی ۵,۲ درصدی بدون بازگشت بخش مسکن به اوج، موفقیتی بزرگ برای دولت چین است.

زیرساخت، جایگزین مسکن شد

در حالی که بحران در شرکت‌های ساختمانی چین در سال ۲۰۲۳ ادامه‌دار شد، بهای سنگ‌آهن وارداتی به چین در این سال صعود ۲۰ درصدی داشت. این رشد قیمت بر پایه رشـد تقاضا برای محصـولات فولادی در چین براسـاس افزایش اجرای پروژه‌های زیرساخت در این کشور و رشد تقاضای صادراتی در بخش محصولات فولادی رقم خـورد. به این ترتیب دولت پکن توانسـت بخشی از افول بازار مسکن را با تحریک بخش زیرساخت جبران کند. تحریک بخش زیرساخت در سال ۲۰۲۳ از داده‌های تولید ناخالص ملی در چین حمایت کرد، ایـن در حالی بود که بخش مسـکن در این کشـور در حاشیه ماند.

مصرف‌کنندگان نهایی؛ پتانسیل اصلی چین

به نظر می‌رسد که سیاستگذاران چینی به پایان عصر ساخت‌وسـاز در این کشور رسـیده‌اند. بنابراین دولت فعلی چین قصد تحریک بیشـتر بازار مسکن را ندارد؛ سیاستی که اگرچه صحیح است، اما تبعات مهمی نظیر کاهش رشد اقتصادی را در پی دارد. با وجود این، چین به‌عنوان بزرگ‌ترین کشور پرجمعیت دنیا در کنار هند، پتانسیل‌های متعددی برای بازگشت به مدار رشد سریع اقتصادی دارد. افزایش رفـاه عمومی و ترغیب مردم به مصرف بیشتر می‌تواند به‌عنوان پتانسیل جدید چین برای بازگشت به رشد مدنظر قرار گیرد. با این حال باید دید دولت چین به سراغ این بسته محرک قوی می‌رود یا خیر. برای مشخص شدن برنامه چین در سال ۲۰۲۴ باید منتظر برگزاری نشست حزب کمونیست این کشور در ابتدای ماه مارس بود، اما رویه دولت این کشور ظرف ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۳ نشـان داد که چین برای بازگشت به مسیر رشد عزمی جدی دارد.

ایجاد جریان افزایشی در بازار آزاد ارز از رونق معاملات فولادی‌ها حمایت کرد

رشد ۳۶ درصدی فروش مقاطع فولادی

بازار در هفته پایانی دی‌ماه به کام نوردکاران بود و ۷۱ هزار تن میلگرد با نرخی بالاتر از محصول در بازار آزاد معامله شد. افزایش انتظارات تورمی و ایجاد جریان افزایشی در بازار آزاد ارز، محرک رشد قیمت‌ها بود. به گزارش «اکوایران»، ظرف هفته پایانی دی‌ماه امسـال بالغ بر ۳۳۶ هزار تن انواع مقاطع طویل فولادی شـامل میلگرد، تیرآهن، نبشی و ناودانی در رینگ صنعتی بورس کالای ایران عرضه شد که برای این محصول تقاضایی بالغ بر ۱۷۶ هزار تن به ثبت رسید و در نهایت ۸۹ هزار و ۶۹۲ تن محصول از این بازار مورد معامله قرار گرفت. به این ترتیب نسبت حجم معامله به عرضه در رینگ مقاطع فولادی ظرف هفته پایانی دی‌ماه به ۲۶,۶ درصد رسید. این در حالی بود که ظرف هفته منتهی به روز جمعه ۲۲ دی‌ماه بالغ بر ۶۵ هزار و ۹۰۵ تن مقاطع طویل فولادی از این رینگ معامله شده بود و به این ترتیب ظرف هفته پایانی دی‌ماه ۳۶ درصد بر حجم فروش هفتگی نسبت به هفته قبل افزوده شد.

فروش میلگرد بورسی از ۷۰ درصد فراتر رفت

ظرف هفته پایانی دی‌ماه ۷۱ هزار تن میلگرد با میانگین قیمت ۲۱ هزار و ۵۶۰ تومان از رینگ صنعتی بورس کالای ایران معامله شـد. صعود نرخ ارز در بازار آزاد و افزایش تقاضای سرمایه‌ای در رینگ مقاطع، محرک رشد تقاضا در این بازار بود. ظرف هفته پایانی دی‌ماه، نوردکاران کشور بالغ بر ۳۰۱ هزار و ۸۰۰ تن انواع میلگرد را با قیمت پایه‌ای در بازه ۱۹ هزار تا ۲۱ هزار و ۵۰۰ تومان بـه ازای هر کیلوگرم در بازار فیزیکی بورس کالای ایران عرضه کردند که برای این میزان محصول تقاضایی بالغ بر ۱۳۲ هزار تن به ثبت رسید و در نهایت به فروش ۷۱ هزار تن میلگرد از این بازار انجامید. به این ترتیب نسبت حجم معامله به عرضه در این رینگ به ۲۳,۶ درصد رسید. ظرف هفته پایانی دی‌ماه، بازار آزاد ارز متاثر از فضای سیاسی کشور وارد مسیر صعودی شتابانی شد، به نحوی که تا پایان روز کاری هفته به سـقف قیمت ۵۳ هزار تومان رسید. این جریان افزایشی در بازار آزاد ارز و بازگشت انتظارات تورمی افزایشی به بازار، محرک رینگ فولاد در بخش میانی زنجیره یعنی معاملات شمش فولاد شد و در ادامه نوردکاران نیز از این جریان افزایشی بهره‌مند شدند، به‌نحوی که به‌رغم رکود سنگین مصرفی حاکم بر بازار، معاملات این محصول رنگ رونق را به خود دید.

بازار آزاد، ارزان‌تر از بورس

میلگرد بورسی در هفته پایانی دی‌ماه با میانگین قیمت ۲۱ هزار و ۵۶۰ تومان از رینگ صنعتی بورس کالا معامله شد که با احتساب مالیات ارزش‌افزوده و کارمزد ارکان بورس، نرخ تمام‌شده فروش این میلگرد به ۲۳ هزار و ۵۶۵ تومان می‌رسد. این در حالی است که در همین زمان هر کیلوگرم میلگرد در بازار آزاد تهران با نرخ ۲۳ هزار و ۵۰۰ تومان به فروش می‌رود. بنابراین میلگرد بورسی از میلگرد بازار آزاد گران‌تر است. این موضوع به دلیل وجود محصولات انباشت‌شده پیشین در بازار آزاد و افزایش هزینه تولید مقاطع بر اثر رشد بهای مواد اولیه از جمله شمش فولاد رقم خورده اسـت. درواقع نوردکاران در شرایط کنونی بدون زیان، امکان کاهش قیمت‌های پایه را ندارند.

پلیمر جهانی

تغییرات قیمت جهانی محصولات پلیمری -هفته منتهی به ۱۷ ژانویه ۲۰۲۴

نام محصول	منطقه	کف قیمت - دلار به ازای تن	سقف قیمت - دلار به ازای تن
پلی‌پروپیلن نساجی	شرق آسیا	۸۵۹	۸۶۱
پلی‌پروپیلن نساجی	جنوب شرقی آسیا	۹۴۴	۹۴۶
پلی‌پروپیلن نساجی	جنوب آسیا	۹۹۴	۹۹۶
پلی‌پروپیلن تزریقی	شرق آسیا	۸۵۹	۸۶۱
پلی‌پروپیلن تزریقی	جنوب شرقی آسیا	۹۴۴	۹۴۶
پلی‌پروپیلن تزریقی	جنوب آسیا	۹۹۴	۹۹۶
پلی‌پروپیلن شیمیایی	شرق آسیا	۸۹۴	۸۹۶
پلی‌پروپیلن شیمیایی	جنوب شرقی آسیا	۹۷۴	۹۷۶
پلی‌پروپیلن شیمیایی	جنوب آسیا	۱۰۲۹	۱۰۳۱
پلی‌پروپیلن گرید فیلم	شرق آسیا	۸۶۹	۸۷۱
پلی‌پروپیلن گرید فیلم	جنوب شرقی آسیا	۹۶۴	۹۶۶
پلی‌پروپیلن گرید فیلم	جنوب آسیا	۱۰۱۹	۱۰۲۱
پلی‌استایرن معمولی	شرق آسیا	۱۱۶۹	۱۱۷۱
پلی‌استایرن معمولی	جنوب شرقی آسیا	۱۱۶۹	۱۱۷۱
پلی‌استایرن مقاوم	شرق آسیا	۱۲۱۹	۱۲۲۱
پلی‌استایرن مقاوم	جنوب شرقی آسیا	۱۲۱۹	۱۲۲۱
اکریلونیتریل بوتادین استایرن	شرق آسیا	۱۲۷۹	۱۲۸۱
اکریلونیتریل بوتادین استایرن	جنوب شرقی آسیا	۱۲۷۹	۱۲۸۱
سوسپانسیون PVC	شرق آسیا	۷۴۴	۷۴۶
سوسپانسیون PVC	جنوب شرقی آسیا	۷۴۹	۷۵۱
سوسپانسیون PVC	جنوب آسیا	۷۵۹	۷۶۱
پلی اتیلن سبک فیلم	شرق آسیا	۱۰۲۹	۱۰۳۱
پلی اتیلن سبک فیلم	جنوب شرقی آسیا	۱۰۲۹	۱۰۳۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	شرق آسیا	۹۴۹	۹۵۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب شرقی آسیا	۹۶۹	۹۷۱
پلی‌اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب آسیا	۹۷۴	۹۷۶
پلی اتیلن سبک خطی معمولی C6	شرق آسیا	۹۹۹	۱۰۰۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی C6	جنوب شرقی آسیا	۱۰۳۹	۱۰۴۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی C6	جنوب آسیا	۱۱۵۹	۱۱۶۱
پلی اتیلن سنگین تزریقی	شرق آسیا	۸۸۹	۸۹۱
پلی اتیلن سنگین تزریقی	جنوب شرقی آسیا	۹۲۹	۹۳۱
پلی اتیلن سنگین تزریقی	جنوب آسیا	۹۷۴	۹۷۶
پلی اتیلن سنگین بادی	شرق آسیا	۸۹۹	۹۰۱
پلی اتیلن سنگین بادی	جنوب شرقی آسیا	۹۳۹	۹۴۱
پلی اتیلن سنگین بادی	جنوب آسیا	۱۰۱۹	۱۰۲۱
پلی اتیلن سنگین فیلم	شرق آسیا	۹۵۹	۹۶۱
پلی اتیلن سنگین فیلم	جنوب شرقی آسیا	۹۸۹	۹۹۱
پلی اتیلن سنگین فیلم	جنوب آسیا	۱۰۲۹	۱۰۳۱
پلی اتیلن ترفتالات بطری	شرق آسیا	۸۸۴	۸۸۶
پلی اتیلن ترفتالات بطری	جنوب شرقی آسیا	۹۳۴	۹۳۶

منبع: Inpia

بورس انرژی

آمار معاملات رینگ داخلی بورس انرژی

نام محصول	قیمت معامله-ریال	تاریخ معامله
حلال ۴۰۲ پالایش نفت اصفهان -لیتر	۲۳۵,۰۲۲	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
حلال ۵۰۲ پالایش نفت اصفهان -لیتر	۲۴۶,۲۱۴	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
حلال ۵۰۳ پالایش نفت اصفهان -لیتر	۳۰۷,۳۷۹	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
میعانات گازی پالایش گاز خانگیران - (S-500)تن	۱۶۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۱۰/۲۷
بنزین پیرولیز(PYG) پتروشیمی ایلام -کیلوگرم	۳۰۰,۰۰۰	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
برش پنتان پالایش گاز بیدبلند خلیج‌فارس- کیلوگرم	۲۲۳,۵۵۹	۱۴۰۲/۱۰/۲۷
سی اس او پالایش نفت شازند (عرضه توسط شازند)-کیلوگرم	۱۴۱,۸۲۲	۱۴۰۲/۱۰/۲۵
سی او پالایش نفت آبادان -کیلوگرم	۱۶۶,۲۷۲	۱۴۰۲/۱۰/۲۶
نفتای سنگین پالایش نفت اصفهان -کیلوگرم	۲۲۴,۸۹۳	۱۴۰۲/۱۰/۲۶
نفتای سنگین پالایش نفت تهران -کیلوگرم	۲۲۴,۸۹۳	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
نفتای سبک پالایش نفت آبادان -کیلوگرم	۲۵۱,۲۸۳	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
آیزوریسایکل پالایش نفت بندرعباس-کیلوگرم	۲۵۹,۹۹۰	۱۴۰۲/۱۰/۲۳
بلندینگ نفتا پالایش نفت بندرعباس-کیلوگرم	۲۸۱,۱۵۹	۱۴۰۲/۱۰/۲۴
نفتا پالایش نفت آبادان -کیلوگرم	۲۳۰,۰۱۲	۱۴۰۲/۱۰/۲۶

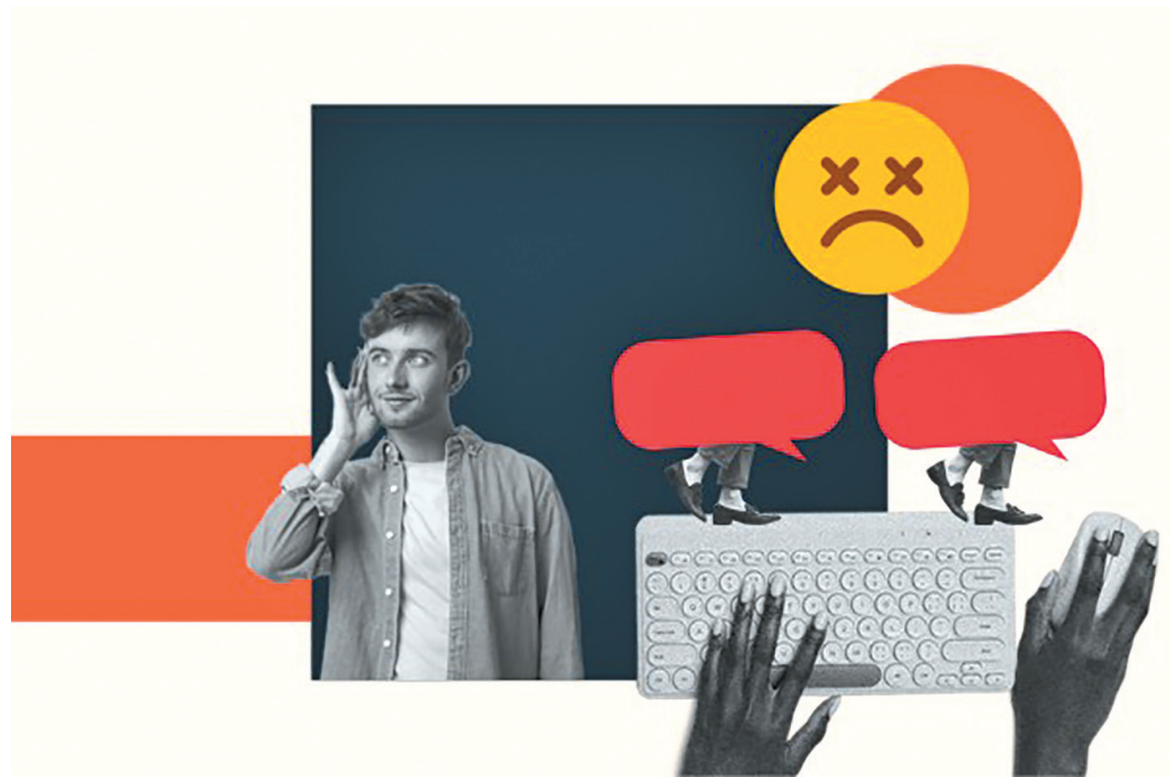

تنها چند تجربه منفی کافی است تا مصرف کنندگان امروزی بی‌سر و صدا از یک برند دست بکشند

مشتریان نسل Z شکایت نمی‌کنند، رها می‌کنند!

مصرف کنندگان در طیف‌های جمعیتی مختلف، یک انتظار مشترک دارند: تجربه پشتیبانی و خدماتی می‌خواهند که در هر مرحله از تعاملشان با یک برند، اطلاعات مرتبطی ارائه کند. اما گزارش جدیدی منتشر شده که حاکی از یک روند رو به افزایش در میان مشتریان نسل Z است. اگر یک برند انتظارات نسل Z را برآورده نکند، آنها ترجیح می‌دهند به جای شکایت کردن، آن برند را بپیچانند. این گزارش تحت عنوان «سلف سرویس بد، بدتر از نبود سلف سرویس» نشان‌دهنده کاهش صبر مشتریان نسل جدید است. در اقتصاد پرابهام امروز، سازمان‌ها با چالش حفظ و توسعه پایگاه مشتری مواجهند. دور زدن و نادیده گرفتن برندها زیاد شده و مشتریان تنها با مشاهده چند تجربه منفی، آن برند را رها می‌کنند.

مترجم: مریم رضایی

گزارش مذکور که شرکت نرم‌افزاری Coveo آن را انجام داده، از ۴ هزار نفر بالای ۱۸ سال در آمریکا و بریتانیا نظرسنجی کرده و نشان می‌دهد با اینکه خیلی از پاسخ‌دهندگان نسل Z مشکلی ندارند که به برندها چند بار شانس مجدد بدهند، اما ۶۰ درصد هم گفته‌اند به محض اینکه حس کنند این شانس‌ها از دست رفته، بدون هیچ ملاحظه‌ای آن برند را رها می‌کنند.

مشتریان پیچاندن را به شکایت کردن ترجیح می‌دهند

تعداد رو به افزایشی از پاسخ‌دهندگان (۵۵ درصد)، گفته‌اند که به ندرت یا هرگز در مورد یک تجربه منفی از خدمات مشتری دیجیتال، شکایتی نمی‌کنند. این عدد در میان پاسخ‌دهندگان نسل Z ۶۰ درصد است.

بن ریچاردز، مدیر ارشد تجربه مشتری (که در ایجاد تجربیات بهتر برای مشتریان، کارکنان، شرکا و تامین‌کنندگان یک سازمان نقش دارد) شرکت بازاریابی و ارتباطات VMLY&R، اخیرا در مورد اهمیت برآورده کردن انتظارات متنوع نسل Z گفت‌وگو کرده است. به گفته ریچاردز، این نسل راحتی و کارآمدی را ترجیح می‌دهد و اغلب شکل‌های مختلف خرید آنلاین را انتخاب می‌کند تا خرید حضوری یا تلفنی.

این تغییر در اولویت‌ها، نشان می‌دهد تنظیم استراتژی خدمات‌رسانی به مشتری برای تحقق نیازهای نسل Z که عمدتا راحتی دیجیتال را ترجیح می‌دهند، چقدر اهمیت دارد.

دلایل اصلی رها کردن یک برند، این نیاز به تطابق دادن خدمات با خواسته‌های مشتری را تقویت می‌کنند که عبارتند از:

- مشکلات ارتباط گرفتن با یک فرد پاسخگوی واقعی (۵۳ درصد کلی، ۴۹ درصد نسل Z)
- اطلاعات متناقض از طرف نمایندگان فروش (۴۶ درصد کلی، ۴۳ درصد نسل Z)
- ناتوانی در ردیابی اطلاعات از طرف خودشان (۴۳ درصد کلی، ۴۰ درصد نسل Z)

نبود سلف سرویس بهتر از سلف سرویس بد

خدمات پس از فروش بد، بیشتر از فرآیند پیدا کردن محصول یا معامله بد، مشتری را عصبی و ناامید می‌کند. این حس منفی، به سلف سرویس هم بسط پیدا می‌کند؛ فرآیندی که مشتری مشکلاتش را خودش و بدون کمک گرفتن از نمایندگان شرکت حل می‌کند. نیمی از پاسخ‌دهندگان اگر قرار باشد تجربه سلف سرویس ضعیفی داشته باشند، ترجیح می‌دهند اصلا این تجربه وجود نداشته باشد.

نسل Z، نسبت به سلف سرویس ضعیف پذیراتر است و نسل‌های قدیمی‌تر، تحمل کمتری نسبت به آن دارند. البته نسل Z هم هر چقدر بزرگ‌تر شود، ممکن است انتظاراتش تغییر کند.

همان‌طور که پاتریک مارتین، از مدیران Coveo می‌گوید: «تنها تعداد اندکی از نسل Z وارد بزرگسالی شده‌اند و این یعنی بیشترشان در سال‌های آینده با مسوولیت‌های زیادی در ارتباط با سنشان مواجه می‌شوند. بین دوران مدرسه، شروع مسیر شغلی، راه‌اندازی کسب و کار خود، و تشکیل خانواده، زمان به یک منبع باارزش و محدود تبدیل می‌شود.»

او اضافه می‌کند که استانداردهای آنها، درست مثل نسل‌های قبلی‌شان تغییر می‌کند. و به عنوان یک گروه جمعیتی که با تجربیات دیجیتال بزرگ شده، این استانداردها به سمت چیزی که برای آنها آسان، سریع و دسترس‌پذیر باشد تغییر می‌یابد. به‌طور کلی، شرکت‌هایی مثل اپل، با محصولاتی مثل آی‌فون، چنین استانداردهایی را تعیین می‌کنند.

بنابراین، کسب و کارها چطور می‌توانند تجربه سلف‌سرویس را ارتقا دهند تا ریسک رها شدن از طرف مشتری را به حداقل برسانند؟

مشتری پاسخ می‌خواهد، نه لینک

در پاسخ به این سوال که چطور می‌توان تجربه سلف سرویس را بهبود بخشید، نیمی از پاسخ‌دهنده‌ها (۵۰ درصد) گفته‌اند که ترجیح می‌دهند پاسخ مشکلاتشان را به طور مستقیم در یافته‌های جست‌وجویشان ببینند، نه اینکه از این لینک به آن لینک بروند. آنها می‌خواهند به جای جست‌وجوی مداوم، به راه‌حل قطعی برسند. گزینه‌های دیگری که مورد اشاره قرار گرفته‌اند عبارتند از: چت‌بات‌های هوشمندتر (۴۶ درصد)، تفکیک‌سازی پیشرفته (۴۴ درصد)، توانایی جست‌وجو برای راهنمایی استفاده از محصول (۴۳ درصد) و توصیه محتواهایی که به کاربران دیگر کمک کرده است (۳۳ درصد).

اولویت‌بخشی به راحتی و خدمات فعال

کسب و کارها بیش از پیش با چالش سازگار شدن با انتظارات متغیر مشتری مواجه می‌شوند تا پایگاه مشتریان خود را حفظ کنند و توسعه دهند.

پاتریک مارتین توضیح می‌دهد: «برندها باید تضمین کنند که تجربیات دیجیتال آنها، خیلی دقیق و سریع اطلاعاتی را منتقل می‌کند که فقط حاوی نکات علمی و بازاریابی نیستند، بلکه محتویات چندرسانه‌ای مثل عکس و فیلم را هم دربرمی‌گیرند.»

برندها برای اینکه از طرف مشتریان رها نشوند، باید با اجرای استراتژی‌هایی که راحتی، کارآمدی و دقت را اولویت قرار می‌دهند، از تجربه‌هایی که ارائه می‌کنند پشتیبانی کنند.

مارتین در ادامه می‌گوید: «سوالات آنها را فورا جواب دهید؛ از فرصت دادن پاسخ فوری به سوالات مشابهی که افراد قبلا پرسیده‌اند استفاده کنید و محتوای مرتبطی را که به آنها کمک می‌کند از خریدشان بیشترین بهره را ببرند ارائه کنید. خدمات فعال، مشتری را وفادار می‌کند.»

منبع: My Customer

وقتی یک تجربه خدمات مشتری دیجیتال منفی دارید، چقدر امکان دارد که شکایت خود را به گوش شرکت مورد نظر برسانید؟

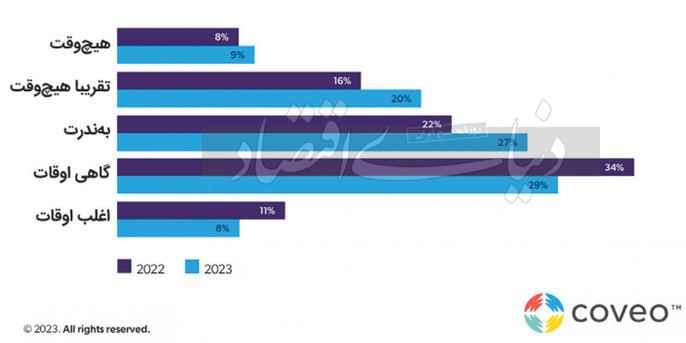

خرده‌استرس‌های ظرفیت‌خوار؛ روش‌های ارتباطی ناکارآمد

مترجم: منا اختیاری

بخش سیزدهم

مردم همیشه از تاثیر عظیم تغییرات کوچک متعجب می‌شوند. برای مثال، یکی از مصاحبه‌شونده‌ها فرآیند ساده‌ای را با ما در میان گذاشت که به‌شدت جریان ارتباطات ناکارآمد تیمش را تغییر داد. او اعضای تیمش را برای جلسه کوتاهی دور هم جمع کرد تا یک اسلاید پاورپوینت را نشانشان بدهد. این اسلاید سه ستون داشت. در ستون اول روش‌های تعامل فعلی تیم را فهرست و مواردی همچون ایمیل، اپلیکیشن ارتباط داخلی شرکت و مانند آن را لحاظ کرده بود. برای ستون دوم نظر اعضای تیمش را درباره فعالیت‌های مربوط به هر روش ارتباطی که می‌خواستند ادامه پیدا کند، جویا شد. مثلا در ستون مقابل ایمیل سه نکته را فهرست‌وار نوشت: «اعلام درخواست و زمان در کادر موضوع ایمیل»، «ارائه فهرست‌وار مطالب تا حد ممکن و اجتناب از پاراگراف‌های طولانی» و «در مواجهه با اختلاف نظر، گفت‌وگو از طریق تماس یا حضوری پیگیری شود». برای ستون سوم هم از آنها خواست فکر کنند ببینند در حال حاضر چه رفتارهایی وجود دارد که در قالب یک تیم می‌خواستند متوقف شود. اینجا هم با سطر ایمیل شروع کرد و نوشت: «عدم ارسال ایمیل بعد از ۱۰ شب برای اجتناب از ایجاد توقع پاسخ فوری (در صورت لزوم با تاخیر زمانی ارسال شود)»، «حذف ارسال به همه به‌عنوان گزینه پیش‌فرض ارسال ایمیل» و مواردی از این دست. اعضای تیم بلافاصله دست‌به‌کار شدند و سایر روش‌های ارتباطی همچون تماس ویدئویی، تماس تلفنی و جلسات حضوری را در ستون اول افزودند و سپس بایدها و نبایدهای هرکدام را اضافه کردند (جدول). این جلسه کمتر از یک ساعت طول کشید. اما در همین زمان کوتاه همه به شوق آمده بودند، چون محض تنوع هم که شده می‌توانستند کنترل محدودی روی مسائل داشته باشند و به بعضی از رفتارهای احمقانه‌ای که با آنها خو گرفته بودند، می‌خندیدند؛ رفتارهایی همچون عادت «پاسخ به همه» که اعضا را مجبور می‌کرد هر لحظه در حال ارسال پیام‌های «چه عالی» و «ممنونم» باشند.

او به ما گفت: «ما موفق شدیم کمی از زمان افراد را به آنها برگردانیم.» در واقع این حرکت ساده حداقل ۸ درصد از زمان او را - که در بعضی هفته‌ها به چهار یا پنج ساعت می‌رسید - آزاد کرده بود. اما مهم‌تر از آن وقت اعضای تیمش را آزاد کرده بود. او می‌گفت: «فکر می‌کردم فقط من هستم که به کارهایم نمی‌رسم و دائم در حال تقلا هستم. تا اینکه شخصی که از نظر من فرد بسیار توانمندی با عملکرد عالی و اعتمادبه‌نفس بسیار بالایی بود، خصوصی به من گفت روزانه یکی دو ساعت را به خاطر این ارتباطات اشتباه از دست می‌داده و مجبور بوده آخر شب‌ها هم کار کند تا بتواند پاسخگو باشد. همین حرکت ساده جان تازه‌ای به زندگی‌اش داده بود.» اغلب ما بدون اینکه لحظه‌ای مکث کنیم تا ببینیم روش کارآمدتری هم برای برقراری ارتباط وجود دارد یا نه، به روش‌های جاری تیم و سازمانمان خو می‌کنیم، درصورتی که به‌سادگی می‌توانیم گامی در جهت اصلاح الگوهای اشتباه برداریم:

تعهدات تعاملی را کاهش دهید. چهار ماه گذشته را در تقویمتان مرور کنید و به دنبال درخواست‌ها، تصمیمات و تعامل‌های اطلاعاتی روتینی بگردید که تبدیل به بخشی از کار شما شده‌اند. اما می‌توانید آنها را به کسانی محول کنید که ارتباطات کمتری دارند تا کمی از بار روی دوشتان را بردارید و این افراد را هم وارد شبکه ارتباطی کنید. برنامه دو ماه آینده‌تان را نگاه کنید و جلسات مستمری را پیدا کنید که قابلیت کوتاه‌تر شدن، با فاصله زمانی بیشتری برگزار شدن یا کلا حذف شدن را دارند. حواستان باشد که فقط دنبال موارد بزرگی که اغلب عامل اضافه‌بار کاری هستند نگردید. موارد کوچک را پیدا کنید که روی هم‌رفته زمان زیادی را در بر می‌گیرند.

به الگوهای ارتباطی خود توجه کنید. اگر سازمان شما از تکنولوژی‌های ارتباطی استفاده می‌کند که قادر به ارائه تحلیل ارتباطات است، تحلیل‌هایتان را مرور کنید تا مطمئن شوید که همکارانتان را در ایمیل و پیام و جلسات غرق نکرده‌اید. همزمان با آن دسته از همکارانتان که کار مشابهی انجام می‌دهند مشورت کنید تا اصول و عادات ارتباطی‌شان را درک کنید.

میل به دخالت را در خود کنترل کنید. مراقب باشید در مواردی که لزومی ندارد خود را وسط بیندازید، میل به دخالت کردنتان را مهار کنید. ما اغلب به واسطه دخالت در موقعیتی خود را به دردسر می‌اندازیم که اصلا ربطی به ما ندارد و لازم نیست دخالتی در آن داشته باشیم، چون این کار به ما یک‌جور احساس رضایت می‌دهد. دوست داریم همه ما را متخصص بدانند یا با کمک به دیگران اقناع می‌شویم. حتی ممکن است از سر ترس دخالت کنیم - ترس از اینکه برچسب نیروی بی‌کفایت به ما زده شود یا از فرصت‌ها جا بمانیم. همکاران کارآمدتر آگاهی بیشتری به این میل دارند و بهتر آن را کنترل می‌کنند تا با پریدن در تعاملات غیرضروری حجم باری کاری‌شان را بیش از اندازه بالا نبرند.

منبع: کتاب The Microstress Effect

نظر اعضای تیم در خصوص روش‌های ارتباطی: چگونه به ارتباطات بیش از اندازه بپردازیم

روش‌های ارتباطی	رفتارهایی که می‌خواهیم ادامه دهیم	رفتارهایی که می‌خواهیم متوقف شوند
ایمیل	• قرار دادن درخواست و بازه زمانی در کادر موضوع • ارائه فهرست‌وار مطالب تا حد ممکن؛ اجتناب از پاراگراف‌های طولانی • در مواجهه با اختلاف‌نظر، گفت‌وگو از طریق تماس یا حضوری پیگیری شود	• حذف ارسال به همه به‌عنوان گزینه پیش‌فرض فرستادن ایمیل‌ها • اجتناب از فرستادن پیام‌های طولانی برای رساندن منظور • اجتناب از مخفی کردن خواسته‌تان لابه‌لای هشت پاراگراف طولانی • عدم ارسال ایمیل بعد از ۱۰ شب برای اجتناب از ایجاد توقع پاسخ فوری
جلسات		
پیام فوری		
فضای گفت‌وگوی تیمی		
تماس تصویری		

هفت گام برای استفاده از ماتریس آموزشی

مترجم: مرتضی ایراندوست

در مواجهه با تغییرات سریع، یک ماتریس آموزشی که به خوبی طراحی شده باشد، می‌تواند به‌عنوان سپر شرکت عمل کند و متخصصان منابع انسانی را برای پیش‌بینی شکاف‌های مهارتی، اولویت‌بندی آموزش، ارائه مداخلات شخصی، تشویق یادگیری مستمر و همسویی با اهداف استراتژیک کسب و کار، توانمند کند. در واقع، شرکت‌هایی که برنامه‌های آموزشی ارائه می‌دهند، ۵۳ درصد نرخ فرسایش کمتری را تجربه می‌کنند. اجازه دهید ببینیم ماتریس آموزشی دقیقا چیست و چگونه نتایج خود را هنگام تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی توسعه دهیم و پیاده‌سازی کنیم.

ماتریس آموزشی چیست؟

سرعت تغییرات در چند دهه اخیر به طور قابل‌توجهی شتاب گرفته و اخیرا شاهد تشدید آن بوده‌ایم. برنامه‌های آموزشی موثر، نیروی کار شما را به چابکی و سازگاری موردنیاز برای پیشرفت در این محیط پویا مجهز می‌کنند. ماتریس آموزش منابع انسانی، ابزاری استراتژیک در مدیریت نیروی کار است که برای پیگیری، برنامه‌ریزی و مدیریت آموزش و توسعه مهارت کارکنان در راستای بهترین شیوه‌های مدیریت سرمایه انسانی طراحی شده و هدف اصلی آن شناسایی نیازهای آموزشی، نظارت بر پیشرفت کسب مهارت و اطمینان از شایستگی نیروی کار در راستای اهداف سازمانی است. ماتریس اطلاعات کارکنان، معمولا با یک شبکه یا جدول، مهارت‌ها و شایستگی‌های موردنیاز، وضعیت آموزش و تاریخچه آنها را شرح می‌دهد. این روش به تجزیه و تحلیل شکاف مهارتی، توسعه شغلی، پیگیری رعایت مقررات و تخصیص کارآمد منابع کمک می‌کند.

ماتریس مهارت‌ها در مقابل ماتریس آموزشی

ماتریس مهارت‌ها بر ارزیابی و تجسم مهارت‌های فعلی کارکنان متمرکز است، در حالی که ماتریس آموزشی فعالیت‌ها و پیشرفت‌های آموزشی کارکنان را دنبال و مدیریت می‌کند. ماتریس مهارت‌ها: سطوح مهارت فعلی کارکنان را در شایستگی‌های مختلف شناسایی می‌کند؛ مهارت‌ها و شایستگی‌های موجود کارکنان را ارزیابی می‌کند؛ برای درک نقاط قوت و ضعف مهارت در تیم استفاده می‌شود؛ و یک نمایش بصری از شکاف‌ها و نقاط قوت مهارت در یک تیم ارائه می‌دهد.

نحوه استفاده از ماتریس آموزشی برای ارزیابی نیازهای آموزشی

ترکیب تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی سازمان با ماتریس مهارت‌ها و ماتریس آموزشی، منجر به بهبود اثربخشی آموزش، تخصیص کارآمد منابع و تصمیم‌گیری مبتنی بر داده می‌شود. با استفاده از این ابزارهای قدرتمند، سازمان شما می‌تواند یک اکوسیستم آموزشی قوی ایجاد کند که کارکنان را توانمند کند، عملکرد را افزایش دهد و رشد پایدار را تقویت کند. تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی سازمان شما، شکاف‌های مهارتی و نیازهای آموزشی را شناسایی می‌کند. به‌علاوه توسعه ماتریس مهارت‌ها را نشان می‌دهد. این ماتریس مهارت‌های موردنیاز برای هر نقش شغلی را ترسیم و سطوح مهارت کارکنان را برای آشکار کردن شکاف‌های خاص ارزیابی می‌کند. بیایید به مراحل استفاده از ماتریس آموزشی با جزئیات بیشتر نگاه کنیم:

۱- انجام تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی. انجام تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی پایه و اساس کل فرآیند مدیریت آموزش است. که شامل ارزیابی دقیق قابلیت‌های فعلی نیروی کار در مقایسه با مهارت‌ها و شایستگی‌های موردنیاز برای نقش‌های مختلف است. در این ارزیابی، از روش‌هایی مانند نظرسنجی کارکنان، مصاحبه‌های انفرادی، مشاهدات مستقیم، داده‌های عملکرد شغلی، و الزامات شایستگی خاص نقش استفاده می‌شود. هدف این تجزیه و تحلیل کشف مناطق خاصی است که در آن، چه برای کارکنان فردی، چه بخش‌های خاص یا کل سازمان آموزش موردنیاز است. این مرحله برای همسویی آموزش با اهداف شغلی فردی و اهداف سازمانی بسیار مهم است.

۲- ایجاد یک ماتریس مهارت. پس از شناسایی نیازهای آموزشی، مرحله بعدی ایجاد یک ماتریس مهارت است. این ابزار به صورت بصری مهارت‌ها و سطوح مهارت هر کارمند را در بین شایستگی‌های مختلف مرتبط با نقش آنها نشان می‌دهد. این روش نقاط قوت و ضعف نیروی کار را برجسته و امکان مداخلات آموزشی هدفمند را فراهم می‌کند. این ماتریس به‌طور معمول مهارت‌ها را در سطوح مختلف طبقه‌بندی می‌کند و می‌تواند برای شناسایی کارمندان با پتانسیل بالا برای نقش‌های رهبری سازمان یا کارهای تخصصی استفاده شود. همچنین یک ابزار عالی برای برنامه‌ریزی جانشین‌پروری و مدیریت استعداد است.

۳- ایجاد یک ماتریس آموزشی. با تکیه بر ماتریس مهارت‌ها، برای ترسیم فعالیت‌های آموزشی خاص برای هر کارمند یک ماتریس آموزشی ایجاد می‌شود. این ماتریس شامل جزئیاتی مانند نوع آموزش موردنیاز، وضعیت فعلی آن (شروع نشده، در حال انجام، تکمیل شده) و فرصت‌های زمانی برای انجام آن است. این ماتریس به عنوان یک ابزار ردیابی و مدیریتی، نمایی کلی از اینکه چه کسی به چه آموزش و پیشرفت‌هایی نیاز دارد ارائه می‌دهد.

این ماتریس برای اطمینان از اینکه هیچ آموزش حیاتی نادیده گرفته نمی‌شود و منابع به طور موثر تخصیص داده می‌شود، ضروری است.

۴- ایجاد برنامه‌های توسعه. با داده‌های حاصل از مهارت‌ها و ماتریس‌های آموزشی، برای هر کارمند برنامه‌های توسعه شخصی ایجاد می‌شود. این برنامه‌ها باید هم نیازهای آموزشی شناسایی شده و هم آرزوهای شغلی کارمند را در نظر بگیرند. این برنامه‌ها مراحل موردنیاز برای کسب مهارت‌های جدید یا بهبود مهارت‌های موجود، از جمله جدول زمانی و نتایج مورد انتظار را تشریح می‌کنند. برنامه‌های توسعه باید پویا باشند و امکان تنظیم بر اساس پیشرفت کارمند و هرگونه تغییر در الزامات نقش را فراهم کنند.

۵- اجرای برنامه‌های آموزشی. اجرای برنامه‌های آموزشی، کاربرد عملی برنامه‌های توسعه است که شامل سازماندهی و اجرای جلسات آموزشی حقیقی است و می‌تواند از کارگاه‌ها و سمینارهای داخلی گرفته تا دوره‌های آنلاین یا آموزش‌های خارجی گوناگون را دربربگیرد. اثربخش بودن این برنامه‌ها به ارتباط آنها با شکاف‌های مهارتی شناسایی‌شده و اولویت‌های یادگیری کارکنان بستگی دارد.

۶- نظارت و به‌روزرسانی ماتریس‌ها. برای حفظ ارتباط و دقت ماتریس‌های مهارتی و آموزشی، این ماتریس‌ها باید به طور منظم بررسی و به‌روز شوند. این به‌روزرسانی شامل افزودن مهارت‌های جدید، به‌روزرسانی سطح مهارت و بازتاب برنامه‌های آموزشی می‌شود.

۷- ارزیابی و اصلاح. مرحله نهایی، بر ارزیابی اثربخشی برنامه‌های آموزشی و استراتژی کلی توسعه متمرکز است که آن را می‌توان از طریق روش‌های مختلفی مانند بررسی عملکرد، ارزیابی مهارت، بازخورد کارکنان و اندازه‌گیری تاثیر بر نتایج کسب‌وکار انجام داد. ارزیابی باید هر گونه اصلاحات لازم را در برنامه‌های آموزشی، طرح‌های توسعه، یا حتی خود مهارت‌ها و ماتریس‌های آموزشی انجام دهد.

این رویکرد جامع در خصوص مدیریت آموزش و توسعه در سازمان شما تضمین می‌کند که تلاش‌های آموزشی با نیازهای فعلی و همچنین با تغییرات آتی منطبق است - که در نهایت منجر به نیروی کار ماهر، شایسته و چابک‌تر می‌شود. با به‌روزرسانی منظم ماتریس مهارت‌ها، ارزیابی برنامه‌های آموزشی، و ادغام آموزش با سایر طرح‌های توسعه استعداد، می‌توانید این اطمینان را داشته باشید که برنامه‌های آموزشی شما برای اینکه حداکثر تاثیر را داشته باشند بهینه هستند.

منبع: AIHR.COM

	تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی	ماتریس آموزشی
هدف	شناسایی نیازهای آموزشی خاص کارکنان یا گروه‌های درون یک سازمان	سازماندهی و پیگیری وضعیت آموزش و الزامات مورد نیاز برای هرکارمند
تمرکز	تمرکز بر کشف شکاف در مهارت‌ها یا دانش که باید از طریق آموزش برطرف شود.	تمرکز بر مستندسازی و مدیریت فرآیند آموزش برای تک‌تک کارکنان
فرآیند	شامل ارزیابی سطوح مهارت فعلی، مقایسه آنها با مهارت‌های مورد نیاز و شناسایی حوزه‌هایی است که نیاز به بهبود دارند.	شامل فهرست کردن کارکنان در کنار مهارت‌ها و برنامه‌های آموزشی مرتبط، پیگیری تکمیل و انجام آن است.
دستاورد	یک نقشه راه برای اینکه چه آموزشی، برای چه کسی و چرا مورد نیاز است ارائه می‌دهد.	یک نمای کلی و جامع از اینکه چه کسی در چه چیزی آموزش دیده است و چه آموزشی در دست بررسی است را ارائه می‌دهد.
کاربرد	در درجه اول در مرحله برنامه‌ریزی برنامه‌های آموزشی استفاده می‌شود.	برای مدیریت مداوم و پیگیری فعالیت‌های آموزشی استفاده می‌شود.
انعطاف‌پذیری	سازگارتر با نیازهای در حال تغییر، زیرا به طور مرتب مورد ارزیابی مجدد قرار می‌گیرد.	اگر به‌طور منظم برای منعکس کردن تغییرات در الزامات آموزشی به‌روز نشود، می‌تواند منسوخ شود.

پرونده امروز

سکوی پرتاب بازار سرمایه

مژده ابراهیمی: کمتر کشوری بدون داشتن بخش مالی قوی توانسته است به وضعیت اقتصادی مناسبی دست پیدا کند. این موضوع آنقدر برای توسعه اقتصادی مهم است که ابزارهای مالی را راه پمپاژ رشد به اقتصاد نامیده‌اند. در ایران نیز طی سال‌های اخیر با توسعه نهادها، ابزارهای مالی مختلفی در بازار سرمایه با هدف تنوع‌بخشی و پوشش طیف زیادی از سلایق معاملاتی و ذائقه‌های ریسک، طراحی و پیاده‌سازی شده است. اما این ابزارها زمانی کارساز هستند که بورس در ایران در مسیر رشد معمول و متناسبی قرار گیرد و جذب پول در راستای افزایش تولید ملی و رشد اشتغال امکان‌پذیر باشد. تنها در این صورت است که فعالیت بازار سرمایه به رشد معاملات و تعمیق ابزارهای مالی کمک کرده و مجموعا یک بخش مالی عمیق را در اقتصاد ایران شکل می‌دهد. این رشد و تکامل در حدی مهم است که با وجود آن اقتصاد می‌تواند تصویری زنده از روندهای خرد و کلان به آحاد اقتصادی و سیاستگذاران ارائه دهد. بر این اساس، تغییر در ساختارها و ریزساختارهای بازار سرمایه با کمک ابزارهای مالی جدید در جهت عمیق‌تر شدن بازار، امری ضروری است که باید در دستور کار مقامات پولی-مالی کشور قرار گیرد. در این راستا بسیاری معتقدند که تحقق سه‌شرط مهم، اعم از قانون بازار اوراق بهادار، نهادهای مالی مناسب و ابزارهای مالی خوب، می‌تواند به بخش مالی قدرتمند در کشور ختم شود. در کنار این موارد وجود نهاد ناظری که بتواند به‌خوبی فضا را مدیریت کند جزو اصلی‌ترین نیازهای ایجاد بخش مالی قوی در اقتصاد است. «باشگاه اقتصاددانان» در این پرونده به بررسی اهمیت بخش مالی از مسیر توسعه ابزارهای مالی پرداخته است.

ضرورت به‌روز شدن ابزارهای مالی

ابوالفضل شهرآبادی
پیشکسوت بازارسرمایه

به طور کلی برای اینکه بازارهای مالی عملکرد مطلوبی داشته باشند، باید دارای سه پیش‌زمینه یا ویژگی باشند. در ابتدا باید دارای قانون بازار اوراق بهادار خوب و به‌روز و قانونی جامع و مانع باشند. جامع به این معنی که تمامی موارد لازم برای اینکه بازار عملکرد خوبی داشته باشد، در قانون دیده شود و به نوعی قانون ناقصی نباشد. مانع نیز به این معناست که مواردی که می‌تواند مزاحم بازارسرمایه باشد، در قانون محدود شده و جلوی ورود آن به بازار گرفته شده باشد؛ مانند دخالت‌های افراد و نهادهای غیرمرتبط در بازار. قانون باید به گونه‌ای باشد که مثلا دولت اجازه دخالت از یک حد بیشتر در بازار را نداشته باشد و این مانع بودن قانون در واقع یکی از شرط‌های استقلال بازارسرمایه است و باید حتما در قانون به آن توجه شود. بنابراین نخستین شرط لازم برای اینکه بازارسرمایه خوب کار کند، داشتن قانون خوب و شرط دوم، وجود نهادهای مالی خوب است. در بازاری که نهادهای مالی لازم و کافی حضور نداشته باشند، طبیعتا آن بازار با نقض عملکرد مواجه می‌شود و اصطلاحا برخی کارها روی زمین می‌ماند. به‌عنوان مثال، در بازاری که سبدگردان ندارد، خدمات مربوط به آن روی زمین می‌ماند یا بازاری که در آن شرکت تامین سرمایه وجود ندارد، این خدمات یا توسط افراد غیرمرتبط انجام می‌شود که طبیعتا ناقص خواهد بود یا به طور کلی ارائه نمی‌شود. برای مثال اگر بازار سرمایه را در ۱۰ یا ۱۵ سال گذشته در نظر بگیریم، بسیاری از نهادهایی که امروز وجود دارند در آن زمان وجود نداشتند، بنابراین وجود نهادها یکی دیگر از شروط عملکرد خوب بازار سرمایه است که این نهادها باید متنوع و به‌روز باشند و از نظر تعداد نیز نهادهای مالی باید مشخص، محدود و حساب‌شده باشند. مثلا اگر در بازار سرمایه ایران، به ۳۰۰ کارگزاری مجوز داده شود طبیعتا نصف آنها بیکار خواهند بود و بیکار بودن آنها ایجاد مساله می‌کند و به دنبال آن بازار را به‌هم می‌ریزد.

سومین عاملی که باید وجود داشته باشد تا بازار از عملکرد خوبی برخوردار باشد، ابزارهای مالی است. ابزارهای مالی در واقع واسطه انتقال منابع پولی و مالی از سرمایه‌گذار به سرمایه‌پذیر است؛ چیزی که سرمایه‌گذاران را به نهادهای مالی مرتبط می‌سازد. بدون ابزارهای مالی طبیعتا بازار تعطیل و راکد می‌شود. این ابزارهای مالی نیز باید متنوع باشند؛ به این معنی که در زمینه‌های مختلف و برای سلیقه‌های مختلف باید ابزار مالی داشته باشیم.

باید به‌روز باشند؛ چراکه ابزارهای قدیمی که دیگر کاربردی ندارند، طبیعتا جوابگوی نیاز سرمایه‌گذار نیستند. به همین جهت باید مرتب به‌روزرسانی و مطابق نیازهای روز سرمایه‌گذاران طراحی و پیاده‌سازی شوند. داشتن ابزارهایی که مطابق با نیاز بازار نیست مشکلی را حل نمی‌کند. برای مثال در بازار سرمایه ایران، اوراق بدهی، از جمله ابزارهای تامین مالی اصلی هستند که این اوراق بدهی یعنی صکوک‌ها که در حال حاضر تعداد آنها حدودا ۱۰ نوع صکوک است به‌جز اوراق اجاره و مرابحه باقی آنها کاربردی ندارد و تنها اسم آنها صکوک است. مانند اوراق صکوک استصناع، صکوک منفعت، اوراق خرید دین یا برخی صندوق‌ها مانند صندوق زمین و ساختمان، صندوق پروژه نیز تعطیل است و استفاده‌ای ندارد. این ابزارها چون اصولی طراحی نشده‌اند متاسفانه با وجود نیاز بازار به آنها کاربرد ندارند. بنابراین در نهایت سه‌شرط لازم است تا بازار عملکرد خوبی داشته باشد: قانون بازار اوراق بهادار، نهادهای مالی و ابزارهای مالی خوب. در کنار این موارد موردی که بسیار حائز اهمیت است، وجود نهاد ناظر به‌روز است که این نهاد ناظر باید بتواند به‌خوبی مدیریت کند. ممکن است قانون خوبی وجود داشته باشد، ابزارهای خوب و نهادهای خوبی نیز وجود داشته باشد، اما نهاد ناظری بر بازار حاکم باشد که به جای آنکه مشکلات این نهادها را حل کند برای آنها ایجاد مزاحمت کند که خود این موضوع تمام سه‌شرط محقق‌شده را به نوعی خراب می‌کند. نهاد ناظر نیز برای اینکه بتواند به‌خوبی بر بازار نظارت کند باید تخصص داشته و جهت‌گیری نداشته باشد. همچنین باید مستقل باشد و به‌ویژه دستوربگیر دولت نباشد. اگر این شرایط وجود نداشته باشد نهاد ناظر نمی‌تواند اقدام نظارتی خود را به‌خوبی انجام دهد و بازار خوبی نخواهیم داشت و ابزارهای ایجادشده به کار نمی‌آیند. در بازاری که بر فرض ابزار و قانون خوب و همچنین نهادهای خوبی وجود دارد ولی دولت در آن دخالت می‌کند، آن بازار موفق عمل نمی‌کند و کارآیی نخواهد داشت یا چنانچه سازمان ناظر و بورس، در کار نهادهای مالی، دخالت کنند و مانع عملکرد خوب آنها شوند، دیگر این نهادها و ابزارها به کار نمی‌آیند.

اگر سازمان بورس، درگیر روندها و رویه‌های نظارتی زمان‌بر و جهت‌دار باشد، طبیعتا نهادهای مالی نمی‌توانند خوب کار کنند. بنابراین داشتن سه شرطی که گفته شد، باید حتما در کنار نهاد ناظر بی‌طرف، دقیق، کاربلد و در عین حال مستقل باشد که بتواند به‌خوبی جواب دهد. در مقایسه با دنیا می‌توان گفت ابزارهای مالی اولیه لازم، امروزه در ایران وجود دارند، اما نیازمند توسعه این ابزارها هستیم. در زمینه ابزارهای پوشش ریسک و مشتقه، کمبودهای زیادی داریم؛ یا ابزار مناسب نداریم و اگر داریم، خیلی ناقص استفاده می‌شود؛ مانند اختیار معامله، آپشن‌ها و فروش استقراضی. مثلا به دلیل نبود رویه فروش استقراضی، بازار ما بازاری یک‌طرفه است. یعنی دارایی موجود تنها در شرایطی که بازار صعودی است می‌تواند سودده باشد و زمانی که بازار نزولی می‌شود همگان ضرر می‌کنند، در صورتی که در بازار پیشرفته در شرایطی که بازار نزولی است، با فروش استقراضی می‌توان سود درست کرد و در بازار ما این حالت وجود ندارد. بنابراین در حال حاضر، یکسری ابزارها و نهادها را کم داریم. البته در زمینه صندوق‌ها در حال حاضر تنوع و تعداد صندوق‌ها رو به افزایش است، اما تا کنون این صندوق‌ها نتوانسته‌اند منابع زیادی را جذب کنند و کمتر از ۱۰ درصد نقدینگی کل کشور که عامل تورم و نابسامانی اقتصادی است در صندوق‌های سرمایه‌گذاری جذب شده است. اگر جذب نقدینگی مثلا به ۴۰ درصد برسد می‌تواند به کنترل تورم کمک شایانی کند. این پتانسیل در صندوق‌ها وجود دارد و چون از این صندوق‌ها حمایت لازم نمی‌شود، نتوانسته‌اند منابع لازم را جذب کنند. یکی دیگر از عواملی که می‌تواند در کارآیی ابزارها و نهادهای مالی خیلی موثر باشد، گستردگی ارتباطات بازارسرمایه است. جزیره‌ای نبودن بازارسرمایه عامل مهمی در افزایش کارکرد آن است. همچنین با وجود تحریم‌های بین‌المللی، سرمایه‌گذار خارجی در این بازار وارد نمی‌شود؛ در نتیجه، به واسطه اینکه محدود هستیم و فقط با خودمان دادوستد می‌کنیم سلیقه‌های جدید و ابزارهای جدید در این بازار وارد نمی‌شود و شاید به بسیاری از ابزارها نیاز پیدا نمی‌کنیم. ولی زمانی که سرمایه‌گذار خارجی و نهادهای مالی خارجی وارد شوند، خواهان ابزارهای جدید هستند و مجبوریم آنها را بسازیم، ابزارها همواره با خودشان دانش وارد می‌کنند.

پس جزیره‌ای و تحریم بودن یکی دیگر از عواملی است که بازار را محدود نگه می‌دارد و اجازه نمی‌دهد نهادها و ابزارها به کارآیی لازم خود برسند. در کنار اینها به نظر می‌رسد که از مساله آموزش نیز نباید غافل شد. بسیاری از فعالان بازار با برخی از ابزارها آشنا نیستند و نحوه کاربرد آن را نمی‌دانند. همچنین ابزارهایی که معرفی می‌شوند، باید به‌خوبی آموزش داده شوند تا افراد بتوانند از آن استفاده کنند. بنابراین پرورش نیروهای متخصص که آینده بازار را از نظر نیروی کارشناسی تامین کنند، نکته دیگری است که باید به آن توجه کرد. در نهایت می‌توان گفت در یک‌دهه گذشته روند ابزارسازی و نهادسازی در بازار سرمایه ایران، خوب بوده و نهادهای جدیدی معرفی شده‌اند، ولی هم کافی نبوده‌اند و هم نبود استقلال در بازارسرمایه باعث شده است تا ابزارهای جدید معرفی‌شده کارآیی لازم خود را نشان ندهند.

بورس و تغییر قواعد اقتصاد

محمدرضا اعلمی
کارشناس اقتصادی

رشد بازارسرمایه در ایران و جذب پول به این بازار کمک شایانی در جهت افزایش تولید ملی و اشتغال می‌کند. بارها در یادداشت‌ها و مصاحبه‌های گذشته خود این نکته را یادآوری کردم که باید به سمت اقتصاد بورسی برویم. در واقع باید اقتصاد بورسی را جایگزین اقتصاد بانکی کنیم تا بتوانیم شاهد افزایش تولید ملی و در ادامه اشتغال و دیگر مسائل باشیم. از این‌رو توجه به ساختارها و ریزساختارهای بازارسرمایه و همچنین توجه به توسعه ابزارهای مالی کمک شایانی به این موضوع می‌کند. اثرات مثبت ابزارهای مالی همچون مدیریت ریسک و کمک به شفافیت قیمت در بازارهایی همچون بورس کالا و جذب سرمایه توسط ابزارهایی همچون صکوک بر کسی پوشیده نیست. اما آنچه مهم است تغییر است. همچنین تغییر در ساختارها و ریزساختارهای بازارسرمایه با کمک ابزارهای مالی جدید در جهت عمیق‌تر شدن بازار و همچنین کاهش آسیب‌های تجربه‌شده از منظر علم مالی رفتاری تاییدشده است. همچنین رفتار توده‌وار سرمایه‌گذاران در گذشته بازار و خسران آنها، سبب ایجاد نوعی بی‌اعتمادی شد و بخشی از این اتفاق را می‌توان با تغییرات درست مبتنی بر پژوهش‌های انجام‌شده بهبود بخشید.

در این راستا، بررسی عوامل تاثیرگذار بر بازارسرمایه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین بررسی ریزساختارهایی همچون دامنه نوسان و از طرفی یک‌طرفه بودن بازار باید مورد توجه قرار گیرد. برای حل هر یک از موضوعات راه‌حل وجود دارد. برخی از کشورها که سابقه طولانی‌تری در بورس دارند، بعضی از مشکلات ما را تجربه کرده و برای آنها راه‌حل‌های مناسبی ارائه داده‌اند. بررسی برخی از پژوهش‌ها در ایالات‌متحده از ناکارآیی دامنه نوسان قیمت حکایت دارد. این پژوهش‌ها سیاست توقف معاملات را به جای استفاده از دامنه نوسان قیمت پیشنهاد می‌دهند. از طرفی بررسی روانی و رفتاری سرمایه‌گذاران نشان‌دهنده تاثیر دامنه نوسان قیمت بر تصمیم‌گیری آنهاست.

طبق این پژوهش‌ها، دامنه نوسان قیمت دارای خاصیت مغناطیسی است؛ یعنی بسیاری از معامله‌گران وقتی قیمت سهام خود را در آستانه رسیدن به کف دامنه نوسان می‌بینند، از ترس قرار گرفتن در صف فروش، بدون توجه به موارد عقلی و براساس احساسات خود عمل کرده و اقدام به فروش می‌کنند.

همان‌طور که در ریزش گذشته بازار تجربه کردیم، دامنه نوسان قیمت نمی‌تواند جلوی ریزش بازار را بگیرد و فقط سبب طولانی‌تر شدن مدت زمان بازار ریزشی می‌شود. همچنین در پیش گرفتن دامنه نوسان قیمت نامتقارن به دلیل خاصیت مغناطیسی دامنه نوسان قیمت، سبب کمک به ایجاد صف‌های فروش و ریزش بیشتر بازار می‌شود. بنابراین حذف دامنه نوسان می‌تواند در کنترل معامله‌گران به لحاظ روانی کمک کند.

حوادث و رویدادهای گذشته بازار این شائبه را در اذهان معامله‌گران تقویت کرده است که بازار در برخی کف‌ها و سقف‌ها، دستوری اداره می‌شود؛ این در حالی است که با دوطرفه کردن بازار و استفاده از ابزار فروش استقراضی می‌توانیم زمینه را برای جلوگیری از رشد حباب گونه بازار ایجاد کنیم. باید بگذاریم بازار خود برای خود تصمیم بگیرد و نهایتا عرضه و تقاضاها بر مبنای صحیح بنیاد بازار مسیر خود را مشخص کنند. همچنین ابزار فروش استقراضی سبب ایجاد تعادل در بازارسرمایه می‌شود و مانع آسیب‌های احتمالی از رشد بی‌منطق بازار است. اما سوالی که مطرح می‌شود این است که بهترین زمان برای ایجاد تغییرات در بازارسرمایه چه زمانی است؟ شاید یک بازار مثبت قوی به ما اجازه ایجاد تغییرات را ندهد؛ زیرا ترس به وجود آمدن حباب به لحاظ فقدان شناخت کافی از رفتار معامله‌گران وجود دارد. باید گفت یک بازار ریزشی هم اجازه تغییرات سازنده را نمی‌دهد؛ از این‌رو هر خبر یا تغییری سبب خروج پول از بازار می‌شود. معتقدم زمان حاضر که در آن شاهد یک بازار رنج با حجم معاملات ضعیف هستیم، می‌تواند بهترین زمان برای ایجاد تغییرات سازنده در بازارسرمایه باشد.

در مجموع می‌توان گفت تغییر ساختارها و ریزساختارهای بازارسرمایه با کمک ابزارهای مالی جدید در شرایط فعلی کمک زیادی به عمیق شدن بازار و رشد متناسب آن می‌کند. به‌طور معمول، سهام عادی شرکت‌ها جزو ابزارهای مالی سنتی بوده و سایر ابزارها همچون اوراق مبتنی بر بدهی، اوراق مشتقه، صندوق‌های قابل معامله و سایر ابزارهایی که برای برطرف کردن نیازهای جدید سرمایه‌گذاران طراحی می‌شوند، به‌عنوان ابزارهای نوین مالی در نظر گرفته می‌شوند. ابزارهای مالی با افزایش شفافیت و ایجاد طیف متنوع‌تر و پویاتر از معاملات صرفا سهام، نقش مهمی در افزایش عمق بازار و بهبود بازارهای سهام ایفا می‌کنند.

گسترش عمق بازار با ابزارهای نوین مالی

علی جبل‌عاملی
کارشناس ارشد بازارسرمایه

طی سال‌های اخیر همگام با توسعه نهادها، ابزارهای مالی مختلفی نیز در بازارسرمایه با هدف تنوع‌بخشی و نیز پوشش طیف زیادی از سلایق معاملاتی و ذائقه‌های ریسک طراحی و پیاده‌سازی شده است. با توجه به اینکه بازار ما همچنان دوران رشد خود را طی می‌کند، ابزارهای مالی متنوع، چه در حوزه معاملات و چه در حوزه تامین مالی توانسته است بسیاری از نیازها را رفع کرده و به عمق‌بخشی به بازار کمک کند.

عمق بازار یا DOM، سفارش‌های خرید و فروش برای یک دارایی را در قیمت‌های مختلف نمایش می‌دهد و این اطلاعات به معامله‌گران کمک می‌کند تا پویایی عرضه و تقاضا را درک کرده و با نمایش سفارش‌ها در سطوح مختلف، به آنها در پیش‌بینی تغییر قیمت و روندهای بازار کمک می‌کند. در واقع، افزایش عمق بازار در به تصویر کشیدن وضعیت فعلی بازار و روندهای ممکن در آینده کمک می‌کند و با افزایش این عمق بازار پیش‌بینی‌پذیرتر خواهد بود که این امر می‌تواند به کارآیی بیشتر در بازار کمک کند. همچنین عمق بازار نه‌تنها قیمت فعلی را نشان می‌دهد، بلکه سفارش‌های در انتظار خرید و فروش در سطوح قیمتی مختلف را نیز نمایش می‌دهد. این اطلاعات به معامله‌گران کمک می‌کند تا دینامیک تقاضا و عرضه را درک کنند و با توجه به تعداد سفارش‌ها در سطوح مختلف، به پیش‌بینی تغییرات و روندهای ممکن در بازار کمک می‌کند. در واقع عمق بازار در به تصویر کشیدن ترکیب عرضه و تقاضا و همچنین پتانسیل جابه‌جایی‌های قیمتی در آینده کمک می‌کند. ابزارهای مالی با تاثیر بر دینامیک عرضه و تقاضا، عمق بازار را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. به‌عنوان مثال، اگر تعداد قابل‌توجهی از معامله‌گران سفارش‌های خرید برای اوراق، سهم یا اختیار معامله قرار دهند، می‌تواند تقاضا را افزایش دهد و باعث افزایش قیمت پیشنهادی شود. در مقابل، افزایش سفارش‌های فروش ممکن است با کاهش قیمت‌های خرید (bid) بر عمق بازار تاثیر بگذارد. در این میان استفاده از ابزارهای مالی نوین مانند معاملات آتی یا اختیار معامله کمک بیشتری نسبت به سایر ابزارهای مالی در عمق‌بخشی به بازار خواهد داشت؛ به این معنی که معامله‌گران در بازار که سفارش‌های خود را برای این گونه ابزارها ثبت می‌کنند، دینامیک تقاضا و عرضه و قیمت‌های خرید و فروش را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. فعالیت مداوم در معامله ابزارهای مالی مختلف، عمق بازار را شکل می‌دهد و تکامل می‌بخشد و به عبارت دیگر، تصویری زنده از نرخ تبادل و جابه‌جایی‌های قیمتی ممکن ارائه می‌دهد. به‌عنوان مثال، اگر معامله‌گرانی که اختیار خرید را در یک سهام خاص خریداری می‌کنند، افزایش پیدا کنند، می‌تواند به افزایش تقاضا برای آن اختیار منجر شود. این افزایش تقاضا ممکن است با ایجاد تغییر به سمت بالا در قیمت‌های پیشنهادی برای آن اختیار، عمق بازار را تحت‌تاثیر قرار دهد. در مقابل، هجوم معامله‌گرانی که اختیار فروش را می‌فروشند ممکن است با تغییر قیمت‌های درخواستی آن اختیار معامله، عمق را تحت‌تاثیر قرار دهد. همچنین فعالیت کلی معاملات و جهت بازار مشتقات، به‌ویژه در مورد اختیارمعامله‌ها، نقش مهمی در شکل دادن به عمق برای آن ابزارهای خاص دارد. دیگر عامل تاثیرگذار بر عمق بازار، محدودیت‌هایی است که بر انجام معاملات اعمال می‌شود. از جمله این محدودیت‌ها می‌توان به تغییرات لحظه‌ای اشاره کرد. به‌عنوان مثال، تغییرات لحظه‌ای خیلی کوچک، انگیزه بازارساز برای وارد کردن آوردهای مختلف را کاهش می‌دهد، چراکه بازار همواره می‌تواند با اختلاف بسیار اندک در قیمت در ثبت‌سفارش در رتبه بالاتری قرار بگیرد. با این حال تغییرات لحظه‌ای کوچک موجب افزایش عمق بازار و فراهم شدن بهتر امکان کنترل روند قیمت می‌شود. از سوی دیگر حداکثر تغییرات لحظه‌ای به افزایش انگیزه معامله‌گران برای وارد کردن سفارش‌های با اختلاف قیمت بالاتر به‌منظور قرار گرفتن در رتبه بالاتر و در نتیجه احتمال رخ‌دادن نوسانات قیمتی شدید و البته کاهش عمق بازار منجر می‌شود. بنابراین انتخاب درست اندازه تیک‌سایز در عمق‌بخشی به ثبت‌سفارش بسیار با اهمیت است. فاکتور معاملاتی تاثیرگذار دیگر بر DOM که می‌توان به آن اشاره کرد، محدودیت‌های معاملاتی از قبیل ماکزیمم تعداد موقعیتی است که معامله‌گران در معاملات مشتقات، آپشن و فیوچر، می‌توانند اخذ کنند. این محدودیت بیشینه تعدادی را که یک معامله‌گر می‌تواند بر روی آن موقعیت اخذ کند کنترل کرده و از این طریق امکان تاثیرگذاری بر روند قیمت و در نتیجه کاهش عمق بازار را از معامله‌گران به طور انفرادی سلب می‌کند. درنهایت، دیگر فاکتور تاثیرگذار بر عمق بازار، به معنی افزایش تمایل معامله‌گران به وارد کردن آوردهای مختلف در دوطرف خریدار و فروشنده، شفافیت است.

تعمیق بازار سرمایه با ورود ابزارهای جدید

امیر وفایی
کارشناس ارشد بازارسرمایه

به نظر می‌رسد یکی از موارد تاثیرگذار بر بازار سهام که سبب شد بازار ما در سال‌های گذشته نتواند رشد مناسبی را تجربه کند، نبود ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و تنوع این ابزار بوده است.

شاید اگر اتفاق سال ۱۳۹۹ و رشد مناسب بازار در این برهه زمانی را نیز درنظر بگیریم متوجه خواهیم شد که در این زمان نبود ابزارهای متنوع و متعدد در حوزه سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، بیش از هر زمان دیگری احساس شد. به عبارت دقیق‌تر نبود این ابزارهای مناسب و کافی باعث شد تا افراد به‌صورت مستقیم وارد بازار سهام شوند و به خرید و فروش سهام بپردازند و به علت نداشتن دانش کافی سرمایه‌گذاری، بعد از کسب سود در یک بازه زمانی کوتاه‌مدت، دچار ضرر شده و به خروج از بازار اقدام کردند و در نهایت از بازار سرمایه دور شدند. باید تاکید کرد که هر چقدر تنوع ابزارهای مالی سرمایه‌گذاری غیرمستقیم بیشتر شود و در این راستا صندوق‌های سرمایه‌گذاری جدید و متنوعی وارد بازار سرمایه شوند، این ابزار سلیقه طیف گسترده‌تری از سرمایه‌گذاران را پوشش خواهد داد و رشد قابل‌توجهی را شاهد خواهیم بود.

ابزارهای مختلف اعم از انواع صندوق‌های بخشی یا برای مثال بحثی که در زمینه معاملات مشتقه شکل می‌گیرد، می‌تواند گزینه‌های مختلف سرمایه‌گذاری را پیش روی افراد با ریسک‌پذیری یا ریسک‌گریزی قرار دهد. همین امر سبب خواهد شد تا تاثیر بالایی در جذب افراد و منابع جدید ایجاد شود.

از سوی دیگر ابزارهای الگوریتمی به عنوان یکی دیگر از ابزارهای معاملاتی غیرمستقیم می‌تواند برای نسل زد یا سایر افراد جذاب باشد. تمامی اینها می‌تواند به تعمیق هرچه بیشتر بازار سرمایه کمک شایانی داشته باشد. تاثیر این موضوع در زمان‌هایی که بازار سرمایه روند منفی دارد، بیشتر نمایان می‌شود.

در چنین شرایطی مانند این روزها، سرمایه‌گذاران بسیاری نگران هستند که زیاد شدن این ابزارها به ضرر بازار باشد و جلوی رشد بازار را بگیرد، اما باید تاکید کرد که به نظر می‌رسد باید مسیری را که کل دنیا یا بورس‌های منطقه طی کرده‌اند در پیش بگیریم. باید ابزارهای مختلفی که برای رشد بازار سرمایه است، در بازار سهام ایران نیز شکل بگیرد؛ چرا که در سال‌های گذشته در زمینه ابزارهای مختلف و جدید، پیشرفت‌های خوبی داشته‌ایم و به نظر می‌رسد این موضوع باید ادامه‌دار باشد و قطعا باعث عمق بخشیدن به بازار می‌شود.

همچنین در بلندمدت به بهبود وضعیت بازار سرمایه کمک خواهد کرد و برای بازار بسیار مفید است. همچنین باید سیاستگذاران اصلی بازار سرمایه، با درنظر گرفتن ریسک‌هایی که هر ابزار دارد مجوزهای اخذ ابزارهای جدید و صندوق‌های جدید را تسهیل کنند که در نهایت باعث عمق بخشیدن هرچه بیشتر به بازار می‌شود.

جذابیت بازار با ابزارهای متنوع

فاطمه سرکاری
فعال بازارسرمایه

بیشتر ابزارهایی که در حوزه صندوق‌ها مورد توجه و استفاده قرار می‌گیرند، شامل صندوق‌های تامین مالی جمعی، صندوق خصوصی، صندوق‌های بخشی، صندوق‌های اهرمی، شاخص هم‌وزن، صندوق‌های اوراق دولتی، صندوق‌های تضمین سرمایه و... هستند.

مهم‌ترین تاثیرات صندوق‌ها تشویق به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم است. صندوق‌ها همچنین کمک می‌کنند تا سلایق مختلف از کم‌ریسک تا پرریسک، براساس میزان ریسک‌پذیری خود سرمایه‌گذاری کنند. همچنین باعث عمق بخشیدن و گسترش بازارسرمایه می‌شوند؛ چراکه با افزایش گزینه‌ها سلایق مختلف تامین شده و باعث می‌شود افراد و حجم بیشتری جذب بازار سرمایه شوند.

از طرفی ریسک سیستماتیک بازار را کاهش می‌دهند؛ زیرا ابزارهایی که آمده‌اند در کنار اینکه ریسک را منتقل می‌کنند، باعث می‌شوند ریسک افراد ریسک‌گریز تضمین شده و در بازارهای نزولی باعث هیجانات و در نهایت نزول بازار نشوند. شفافیت اطلاعاتی صندوق‌ها می‌تواند با تامین امنیت سرمایه‌گذاری در بازار، خود باعث جذب سرمایه از تعداد بیشتری سهامداران در بازار شود و در نهایت صندوق‌ها با جمع‌آوری سرمایه‌های پراکنده، معاملات زیادی را در بازار شکل می‌دهند که بر عمق بازار تاثیر مثبتی دارد.

در بازارهای مالی توسعه‌یافته، ابزارهای پیچیده مختلفی به کارآیی و عملکرد بورس‌ها کمک می‌کنند. برخی از این ابزارها که به طور بالقوه می‌توانند خلاهای موجود در بورس اوراق بهادار تهران را پر کنند عبارتند از:

۱. معاملات مستقیم بین‌المللی؛
۲. سیستم‌های معاملاتی الگوریتمی؛
۳. استفاده از مدل‌های شبکه عصبی مصنوعی در پیش‌بینی شاخص بورس؛
۴. سیستم‌های خبره با برنامه‌های کاربردی؛
۵. پلتفرم‌های معاملاتی با فرکانس بالا؛
۶. تجارت با فرکانس بالا و کشف قیمت؛
۷. فناوری بلاک‌چین؛
۸. راهکارهای RegTech برای انطباق و مدیریت ریسک؛
۹. فین‌تک؛
۱۰. امکان فروش استقراضی.